

Anthony de Mello S. J.

Abszurd egypercesek

KORDA KIADÓ
KECSKEMÉT
2004

Az angol eredeti címe és kiadója: One Minute Nonsense,

Guyarat Sahitya Prakash Guyarat, India 1998

Fordította: Török Péter

Lektorálta: Gyorgyovich Miklós és Nagy Ferenc S. J.

Copyright for the Hungarian Translation:

Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya

1992. by Gujarat Sahitya Prakash, Anand, India

A magyar kiadás 4. utánnnyomása

Kiadja a KORDA Kiadó

6000 Kecskemét, Lestár tér 2. (Tel.: 76/328-977)

Felelős vezető: dr. Bujdosó Gabriella

Megjelent a MERCATO Bt. gondozásában (Tel.: 76/487-417)

ISBN: 963 9554 12 x

Szilády Nyomda Kft., Kecskemét, Mindszenti krt. 63.

Felelős vezető: Boros Gábor ügyvezető igazgató

A kiadó megjegyzése

Tony de Mello utolsó poszthumusz könyvét, az Abszurd egyperceseket adjuk most közre.

De Mello ezt a könyvet valójában a One Minute Wisdom¹ után és a The Prayer of the Frog² előtt írta. A kéziratot azzal az utasítással küldte a kiadónak, hogy nyomtassák ki hamar. Abban a formájában jelenik meg most, ahogy akkor volt: a történeteknek nincs címük, és nincs tartalomjegyzék sem. A szöveg gépelt volt, az első történethez írt rövid kis megjegyzés kivételével, amely de Mello kézírásával készült. Éppen hozzáfogtunk a nyomdai munkálatok előkészítéséhez, amikor 1986 végén ismét levelet kaptunk de Mellótól: "Egy másik könyvön dolgozom, amelynek Prayer of the Frog lesz a címe, és az Abszurd egypercesek előtt kell megjelennie. Kérem ezért, hogy a kéziratot küldjék vissza."

1987 elején Tony keményen dolgozott a *Prayer of the Frog*on. Szerette volna még New Yorkba indulása előtt, május végén átadni a kéziratot. Május 30-án, Bombayben találkoztam vele, ahol több órán keresztül a könyv formájáról beszélgettünk. Miután ezt befejeztük, az *Abszurd egypercesek* kézírata iránt érdeklődtem. Azt mondta: kész van vele, és ha visszatér Amerikából, azonnal elküldi majd. Azután pedig a *Meditations* előkészítésén akart dolgozni.

Aznap este, úgy hat óra tájban búcsút vettem Tonytól, és siettem, hogy elégjem a Guyaratba induló vonatomat. Tony két órával később indult a repülőtérre. New York-i tartózkodásának első éjjelén, 1987. június 1-én meghalt.

Sohasem gondolt arra, hogy olyan hamar visszatérne. Teste június 13-án reggel érkezett meg, és még aznap este eltemettük a bandrai Szent Péter-templomban, ahol egykor megkeresztelték.

Papírjai között három kéziratot találtunk:

1. *Abszurd egypercesek*: "nyomtatásra kész" - mondta ő, de a történeteknek nem volt címe, és a tartalomjegyzék is hiányzott. Hogy szándékában volt-e a kiegészítés, sosem fogjuk megtudni. De valószínűleg nem, hisz azt mondta nekem, hogy "nyomdakész".

2. A lelkigyakorlatos előadásainak kézírata, teljesen kész volt a kiadásra, de ő maga sem nekem, sem másoknak nem említette ezt a könyvet. *Contact with Cod: Retreat Conferences* címmel jelentettük meg.

3. A meditációkat tartalmazó könyvének befejezetlen kézírata, amelyet Amerikából való visszatérte után akart elkészíteni, és amit mi *Call to Love* címmel adtunk ki úgy, ahogy megtaláltuk.

Most tehát Tony utolsó könyvét, az *Abszurd egyperceseket* adjuk közre, amelyet ő a *Prayer of the Frog* után szeretett volna kiadni. Úgy jelentetjük meg, ahogy ránk hagyta, címek és tartalomjegyzék nélkül, csak a történeteket, egyiket a másik után, abban a sorrendben, ahogyan ő hagyta őket.

- Ez az ember képtelenségeket mond - mondta egy látogató a Mester egyik beszéde után.
Az egyik tanítvány erre így válaszolt:
- Te is képtelenségeket mondanál, ha a Kifejezhetetlenről próbálnál beszélni.

Amikor a látogató magának a Mesternek is megmondta a véleményét, ezt a feleletet kapta tőle:

- Senki sem mentes attól, hogy butaságokat mondjon. Ám nagy baj, ha mindezt ünnepélyesen tesszük.

[Ez a bekezdés Tony de Mello kézírásával szerepel a könyvben.]

A következő történetekben a Mester nem egyetlen személy. Lehet hindu guru, zen roshi, taoista bölcs, zsidó rabbi, keresztény szerzetes, vagy szúfi misztikus, Buddha vagy Jézus, Zaratusztra vagy Mohamed. Tanítása megtalálható az időszámításunk előtti hetedik században és az időszámításunk utáni huszadik században. Bölcsessége egyaránt megtalálható Keleten és Nyugaton. Számítanak-e egyáltalán a történelmi előzmények? A történelem, végül is, csak a megnyilvánulások leírása és nem a Valóság, a doktrínák feljegyzése és nem a Csendé.

A következő történetek mindegyikét csak egy percbe kerül elolvasni. A Mester nyelvezetét valószínűleg elképesztőnek, ingerlőnek, vagy egyenesen értelmetlennek fogod találni. Bizony, ez nem könnyű olvasmány. Nem azért íródott, hogy tanítson, hanem hogy Felébresszen. A lapok közt elrejtve - nem a nyomtatott szavakban, nem is a történetekben, hanem a könyv szellemében, hangulatában és a légkörében - ott van a Bölcsesség, amelyet nem lehet emberi beszéddel közvetíteni. Miközben a nyomtatott oldalakat olvasod és a Mester rejtélyes nyelvezetével küszködsz, lehet, hogy akaratlanul rábukkansz arra a Csendes Tanításra, ami ott bujkál a könyvben, Megvilágosodsz - és átalakulsz. A bölcsesség ezt jelenti: megváltozni a legkisebb erőfeszítés nélkül, átalakulni - akár hiszed, akár nem - pusztán a szavakon túli valóságra való ráébredéssel.

Ha olyan szerencsés vagy, hogy Felébredsz, akkor tudni fogod, hogy a legszebb nyelv az, amelyet nem beszélnek, a legtökéletesebb cselekedet az, amelyet nem tesznek, és a legjobb változás az, amely nem akarásból születik.

Figyelmeztetés: Csak apránként olvasd a történeteket: egyszerre csak egy-kettőt. A túladagolás csökkenti a hatékonyságot.

A kolostorban az egyik tanítvány így szólt az újonchoz: - Fel kell rá hívnom a figyelmedet, hogy ha nincs meg benned a megfelelő beállítottság, akkor a Mesternek egy szavát sem fogod érteni.

- Milyen a megfelelő beállítottság?

- Légy olyan, mint az a diák, aki nagyon szeretne elsajátítani egy idegen nyelvet. A szavak, amelyeket a Mester mond, ismerősnek tűnnek majd fel, de ez ne tévesszen meg: teljesen más a jelentésük.

A Mester nagyon tudott kritizálni, ha így gondolta, hogy helyénvaló a bíráló.

Ugyanakkor dorgálásai miatt - általános csodálkozásra senki sem neheztelt meg rá. Amikor egyszer efelől kérdezték, így válaszolt:

- Minden azon múlik, hogy hogyan csináljuk. Az emberek olyanok, mint a virágok: a lágyan hulló harmatra nyitottak és befogadják, de a szakadó esőtől bezárulnak.

- Saját fogyatékoságaink megismerésének jó módszere - mondta a Mester -, ha megfigyeljük, hogy mi zavar bennünket mások viselkedésében.

Egyszer elmesélte, hogy a felesége egy teli cukorkás dobozt tett a konyha polcára. Egy órával később azonban a dobozt már könnyebbnek találta. Az egész alsó sor hiányzott. Az új szakács holmijának a tetején találta meg őket, minden egyes darabot szépen becsomagolva. Mivel nem akarta megszegyeníteni a szakácsot, a jószívű asszony ezért csendben visszahelyezte a cukorkákat, és olyan helyre tette a dobozt, ahol már nem okozhatott újabb kísértést.

Vacsora után a szakács bejelentette, hogy azonnali hatállyal felmond.

- De miért? Mi a baj? - kérdezte a Mester.

- Csak nem dolgozom olyanoknak, akik visszalopják a cuccaikat - hangzott a dacos válasz.

Másnap a Mester még hozzáfűzte annak a betörőnek a történetét, aki a páncélszekrény ajtaján, amelyet éppen feltörni készült, egy kis cédulát talált:

- Kérjük ne használjon dinamitot! Ez a szekrény nyitva van. Csak fordítsa el a gombot!

Abban a pillanatban azonban, ahogy a gombot elfordította, egy homokzsák esett rá, a termet éles fényű reflektorok világították meg, és a szirénák hangja felébresztette az egész környéket.

Amikor a Mester a börtönben meglátogatta a férfit, az keserűen kifakadt:

- Hogy is bízhatnék meg én ezek után bárkiben?

Amikor az egyik vendég vacsora után felajánlotta, hogy elmosogatja az edényeket, a Mester megkérdezte tőle:

- Biztos vagy benne, hogy tudsz mosogatni'?

Az ember tiltakozott, mondván, egész életében ezt csinálta. A Mester azonban tovább folytatta:

- Semmi kétségem sincs afelől, hogy képes vagy tisztára mosni az edényeket. Csak abban nem vagyok biztos, hogy tudsz-e mosogatni.

Később tanítványainak így magyarázta:

- Kétféle módja van a mosogatásnak. Az egyikben azért mossa el az ember a tányérokat, hogy tiszták legyenek, a másikban pedig azért, hogy elmossa őket.

Mivel még ez sem volt világos, hozzátette:

- Az első cselekedet halott, mert miközben a kezed az edényeket mossa, gondolataid a cselekedet célján járnak: az edények tisztaságán. A második viszont élő, mert a gondolatod is ott van, ahol a kezed.

- A Megvilágosodás annyit jelent - mondta a Mester -, hogy minden egyes pillanatban pontosan tudod, hogy hol vagy. Ez pedig egy csöppet sem könnyű.

Példaként megemlítette azt a népszerű barátját, aki ugyan már elmúlt nyolcvanéves, mégis tucatnyi gyűlésre és estélyre hívták. Egyszer megnépillantották egy partin, és megkérdezték tőle, hogy aznap este még hányra hivatalos.

- Hatra - mondta az idős úriember, anélkül, hogy a noteszéből felpillantott volna.

- És most mit keres'? Hogy innen hová megy? - kérdezték tőle.

- Nem - válaszolta a dinamikus férfi. - Hanem azt, hogy most hol vagyok.

A Mester allergiás volt az ideológiákra.

- Az ideák háborújában - mondta - az emberek az áldozatok.

Később még kiegészítette:

- Az emberek pénzért és hatalomért is ölnek. De a legkegyetlenebb gyilkosok mégis azok, akik a saját gondolataikért ölnek.

Eljött az előadás ideje, és a Mester így tanított:

- A zeneszerző zsenisége zenéjének kottáiban található. De a hangjegyek elemzése nem fogja feltárni zsenialitását. A költő nagyságát szavai hordozzák, de a szavak tanulmányozása nem fogja felfedni ihletettséget. Isten a teremtésben mutatja meg magát, de hiába veted a teremtést a legaprólékosabb elemzés alá, Istent éppúgy nem találod meg, mint amikor a test alapos vizsgálatával a lelket keresed.

Amikor a tanítványok kérdezhettek, az egyik kérdés így hangzott:

- Hogyan találjuk hát meg Istent?

- Úgy, hogy nézed a teremtést, s nem úgy, hogy analizárod.

- És hogyan kell nézni?

- A földműves kimegy, hogy megtalálja a naplementében a gyönyörűséget, de mindaddig csak a napot, a felhőt, az eget és a horizontot látja, amíg rá nem ébred, hogy a gyönyörűség nem valamilyen "dolog", hanem különleges látás. Istent is hiába keresed mindaddig, amíg meg nem érted, hogy Istent nem lehet "dologként" látni, ahhoz különleges nézés kell, valami olyasmi, mint a kisgyermek látása, amit még nem torzítottak el az előregyártott hiedelmek és doktrínák.

Az egyik női tanítvány apja berontott az előadóterembe, ahol a Mester oktatott. A jelenlévőkkel mit sem törődve rákiáltott a lányára:

- Otthagytad az egyetemi tanulmányaidat, hogy ennek az örültnek a lábainál ülj? Hát mire tanít ez téged?

A lány felállt, nyugodtan kivezette az apját, és azt mondta neki:

- A veled való lét megtanított arra, amit egyetlen egyetem sem tudott: hogy ne féljek tőled, s hogy ne szégyenkezzem botránys viselkedésed miatt.

- Mi szükséges ahhoz, hogy valaki megvilágosodjon? kérdezte a tanítvány.

A Mester azt felelte:

- Fel kell fedezned, hogy mi az, ami a vízbe esik, és nem kelt hullámot, a fák közt mozog, de nem kelt hangot, a mezőre lép, de egyetlen fűszálat sem mozdít el.

A tanítvány hetekig gondolkodott ezen, de mindhiába. Végül is megkérdezte:

- Micsoda ez³?

- Ki mondta, hogy ez valami? - kérdezte a Mester. - Hát akkor ez semmi?

- Úgy is mondhatnánk.

- Akkor hogyan kutassuk fel?

- Hát mondtam én azt, hogy kutasd fel? Ezt meg lehet találni, de nem lehet felkutatni. Keresd, és majd elmégy mellette.

A Mester fültanúja volt, amint egy színész nő vacsora közben horoszkópokról beszélgetett.

Odahajolt hozzá, és megkérdezte: - Csak nem hisz az asztrológiában?

- Hogy is mondjam? - kezdte a színész nő. - Egy picit hiszek mindenben.

Valaki megkérdezte a Mestertől, hogy hisz-e a szerencsében.

- Természetesen - válaszolta az huncut mosollyal a szemében. - Különböznél, hogyan magyaráznánk meg azoknak a szerencsésük, akiket nem szeretünk?

A Mester nem kímélte a fanyalgó, neheztelő embereket. - A megbántás csak akkor válik valamivé, ha nagy hangsúlyt fektetsz arra, hogy emlékezz rá.

A Mester egyszer elmesélte annak a nőnek a történetét, aki amiatt panaszkodott a rendőrségen, hogy megerősözték.

- Hogy nézett ki a férfi? - kérdezte a rendőr. - Először is, az illető egy idióta volt.

- Idióta?

- Igen. Semmit sem tudott a dolgról, és nekem kellett segíteni neki.

A történet már kevésbé tűnt mulatságosnak, amikor a Mester még hozzátette:

- Ahányszor csak megbántanak, vizsgálj meg, hogy mivel segítetted azt, aki megbántott.

Ez aztán nagy vihart kavart, ezért még hozzátette:

- Megbánthat-e valaki téged, ha nem vagy hajlandó megbántódni?

Amikor arról volt szó, hogy hogyan kell a Szent Iratokat használni, a Mester azokról az időkről mesélt, amikor tanító volt, és megkérdezte a diákoktól, hogy hogyan határoznák meg egy épület magasságát egy barométer segítségével? Az egyik fiú így válaszolt:

- Leengedném a barométert egy zsineggel, és aztán megmérném a zsineg hosszát.

- Tudatlanságában is találékony - kommentálta a Mester. Aztán pedig hozzátette - Pontosan ilyen azoknak a találékony és tudatlansága is, akik az eszközökkel próbálják a Szent Iratokat megérteni.

Mert azokat is csak éppen annyira lehet ésszel megérteni, mint a naplementét, az óceánt, vagy a fák közt zúgó szelet.

- Az emberek nem akarják feladni féltékenykedéseiket és szorongásaikat, megbántottságukat és büntudatukat, mert ezek a negatív érzelmek biztosítják számukra a "tüzet", azt az érzést, hogy élnek
- mondta a Mester.

Ezt a következő történettel szemléltette:

A helyi postás kerékpárjával keresztülvágott a réten. Körülbelül a közepén lehetett, amikor egy bika megpillantotta és üzőbe vette. A szerencsétlen férfi épp hogy csak elérte a kerítést.

- Majdnem elkapott - mondta a Mester, aki tanúja volt az esetnek.

- Majdnem - mondta az idős ember szuszogva - majdnem elkap minden alkalommal.

Egy tudós jött, hogy tiltakozzon, mert úgy vélte, hogy a Mester fogalmakat elítélő véleménye - a fogalmak nélküli tudással szemben - sértő a tudományra nézve.

A Mester mindent elkövetett, hogy megmagyarázza, ő a tudomány barátja.

- De - mondta - azért jobb, ha a feleségedről való ismereted meghaladja a tudomány fogalmi-tudását.

Később, amikor a tanítványaival beszélgetett, még erősebb kifejezést használt.

- A fogalmak definiálnak - mondta. - A definiálás pedig pusztít. A fogalmak szétszedik a Valóságot. És amit szétszedsz, azt megöled.

- Akkor hát a fogalmak teljességgel haszontalanok?

- Dehogyan. Ha szétszeded a rózsát, hasznos információid lesznek róla, de semmit sem fogsz tudni a rózsáról. Ha tudós leszel, sok információd lesz, de a Valóságról semmit sem fogsz tudni.

A Mester azt állította, hogy az a világ, amit a legtöbb ember lát, nem a valóság világa, hanem a maguk által teremtett világ.

Amikor egy tudós jött, hogy ezért vitába szálljon vele, a Mester két botot helyezett a földre "T" alakban.

- Mit látsz itt? - kérdezte.

- A "T" betűt - mondta a tudós.

- Ettől félttem - válaszolta a Mester. - "T" betű nem létezik, az csak egy szimbólum a fejedben. Amit itt látsz, az két letört ág.

- Amikor a Valóságról beszélsz - mondta a Mester - akkor a Kifejezhetetlent próbálsz szavakba önteni, s így szavaidat biztosan félreértik. Ezért amikor az emberek a Valóságnak azt a kifejezését olvassák, amit Szent Iratoknak nevezünk, akkor elbutulnak és durvák lesznek, mert nem a józan eszüket követik, hanem azt, amiről azt hiszik, hogy Szent Irataik mondják. A legtalálhatóbb példabeszéde erre a következő volt:

A falusi kovács talált magának egy segédet, aki hajlandó volt kevés pénzért keményen dolgozni. A kovács azonnal hozzáfogott a fiú oktatásához.

- Amikor a fémeket kiveszem a tűzből, ráteszem majd az üllőre s ha megbiccentem a fejem, te majd ráütsz a kalapáccsal.

A segéd pontosan úgy tett, amint értelmezte a kovács szavait. Másnap ő volt a falu kovácsa.

Annak a tanítványnak, aki attól rettegett, hogy hibákat követ el, ezt mondta a Mester:

- Azok, akik semmit sem vétenek, azok követik el a legnagyobb hibát. Mert nem próbálnak meg semmi újat sem.

- Mondd meg - kezdte az ateista -, van-e valójában Isten?

A Mester ezt mondta:

- Ha azt akarod, hogy igazán őszinte legyek hozzád, akkor nem válaszolok.

Később a tanítványok követelték, hogy a Mester megmondja, miért nem válaszolt.

- Azért nem, mert a kérdést nem lehet megválaszolni mondta a Mester.

- Ateista lennél te is?

- Dehogyan vagyok. Az ateista abba a hibába esik, hogy tagadja azt, amiről semmit sem lehet mondani.

Miután egy kis szünetet tartott, hogy leülepedjen, amit addig mondott, még hozzátette:

- Az istenhívő pedig abba, hogy állítja azt.

- Mi a titka a nyugalomnak? A Mester így válaszolt:

- Teljes szívemből együttműködöm azzal, ami úgyis bekövetkezik.

A Mester és a tanítvány megláttak egy vak embert, amint a járdán ült és koldult. A Mester azt mondta a tanítványnak:

- Adj neki egy kis alamizsnát!

A tanítvány beledobott egy pénzdarabot a koldus kalapjába. A Mester ismét megszólalt:

- Tiszteleted jeléül illetet volna legalább megérintened a kalapodat.

- Miért? - kérdezte a tanítvány.

- Mert úgy illik, ha valaki alamizsnát ad.

- De hát ez az ember vak!

- Sosem tudhatod - mondta a mester. - Lehet, hogy csak tetette.

A kolostor már kezdett túlszűfolt lenni, s nagyobb épületre volt szükség, ezért egy gazdag kereskedő kiállított egy csekket egymillió dollárról és a Mester elé helyezte, aki csak ennyit mondott:

- Jó. Elfogadom.

A kereskedő elégedetlenkedett. Óriási összegről volt szó, és a Mester még csak meg sem köszönte.

- Egemillió dollár van azon a csekken - mondta.

- Igen, észrevettem.

- Még ha gazdag vagyok is, egymillió azért akkor is sok.

- Azt akarod, hogy köszönetet mondjak érte neked?

- Úgy illene.

- Nem, az adakozónak illene hálásnak lennie.

A Mester hozzáállása a szociális szolgáltatásokhoz zavarbaejtő volt. Néha lelkesedett értük, máskor pedig teljesen közömbös maradt irántuk. De a magyarázat is, amelyet erre a következetlenségre adott, éppoly talányos maradt.

- Aki jót akar tenni, annak kell az ajtón kopogtatni. Mert aki szeret, annak a számára az ajtó állandóan nyitva áll.

A turista azt mondta:

- Bár ennek az országnak a lakói szegények, úgy tűnik, ez mégsem zavarja őket.

- Ez azért van, mert sosem nézik az órát - válaszolta a Mester.

Egyik tanítványnak haza kellett sietnie, mert azt a hírt kapta, hogy leégett a háza. Mivel már idős volt, visszatértek a többiek kifejezték részvétüket. A Mester azonban csak ennyit mondott:

- Így majd könnyebb lesz meghalni.

- A megvilágosult ember számára a világon minden tökéletes úgy, ahogy van - mondta a Mester.

- És a kertész? - kérdezte valaki. - A kertész is tökéletes'?

A kertész púpos volt.

- Tökéletes arra, amire az élet szánta - mondta a Mester. - A kertész egy tökéletes púpos ember.

Mivel a tanítványok nem tudták megemészteni azt a gondolatot, hogy a világon minden tökéletes, ezért a Mester olyan fogalmakat használt, amelyeket jobban megérthettek.

- Isten tökéletes mintát sző életünk fonalaiból - mondta -, még bűneinkből is. Mi csak azért nem látjuk ezt, mert a szőnyeget visszajáról nézzük.

Még tömörebben megfogalmazva:

- Amit az emberek csak fényes kavicsnak vélnek, abban az ékszerész felismeri a gyémántot.

A tanítványokat elkésérítette, hogy a Mester tanítását egy országos folyóirat kigúnyolta. A Mester azonban nyugodt maradt:

- Lehetne-e bármi is valóban igaz, ha senki sem nevetne rajta?

Fiatal éveiben a Mester politikai aktivista volt, és tüntetést szervezett a kormány ellen. Emberek ezrei hagyták ott otthonukat és munkahelyüket, hogy csatlakozzanak a felvonuláshoz.

Ám a felvonulás még el sem kezdődött, amikor a Mester leállította az egészet.

- Ezt nem teheted! Már hónapok óta tervezed a tüntetést, és sokba került ez az embereknek. Állhatatlannak fognak tartani - mondták felzaklatott követői.

A Mester azonban nem tárgított:

- Én nem következetességre köteleztem el magam, hanem az Igazságra.

A Mester azt tanította, hogy az emberek boldogtalanságának egyik oka az, hogy azt gondolják, semmi sincs, amit ne változtathatnának meg.

Különösen kedvelte annak az embernek a történetét, aki így szólt az eladóhoz:

- Ennek a tranzisztoros rádióknak nagyon jó a hangminősége. De szeretném, ha kicserélné egy olyanra, amelyeknek jobbak a műsorai.

- Mit keresel?

- Békét - felelte a látogató.

- Azoknak a számára, akik az énjüket akarják védeni, az igazi Béke csak nyugtalanságot hoz és zavart kelt.

Annak a vallásos csoportnak pedig, amelyik azért jött, hogy őt bámulja és áldását kérje, huncut mosollyal azt mondta:

- Az Úr békéje legyen veletek, és zavarjon titeket állandóan!

Egy kirándulásról visszatérve a Mester elmesélte egyik élményét, amelyről úgy vélte, hogy az életet példázza.

Egy rövid pihenő alkalmával elindult egy takaros ebédlőpult felé. Ínycsiklandó levesek, forró curry, és még sokféle hívogató finomság volt ott.

Rendelt egy levest.

- A busszal jött maga is? - kérdezte egy matróna külsejű felszolgáló. A Mester bólintott.

- Nincs leves.

- Forró curry párolt rizzzel? - kérdezte a Mester zavartan.

- Ha a busszal jött, nincs. Csak szendvicset vehet. Egész délelőttöm ráment, hogy elkészítsem azt az ételt, magának meg csak tíz perce van, hogy megegye. Nem engedem, hogy olyan ételt egyen, amelynek élvezetére nincs is ideje.

Semmi hivalkodás vagy fontoskodás sem volt a Mesterben. Harsány nevetések tarkították beszédjeit, nem kis bosszúságára azoknak, akik komolyan vették lelkeségüket és önmagukat. Az egyik kiábrándult látogató meg is jegyezte:

- Ez egy bohóc.

- Nem, nem - mondta a tanítvány -, tévedsz. A bohóc arra vesz rá, hogy neved rajta. A Mester pedig arra, hogy önmagadon neved.

- Hogyan tudja az ember megtanulni a Gondviselésbe vetett bizalmat?

- A Gondviselésbe vetett bizalom olyan - mondta a Mester -, mintha valaki egy fillér nélkül menne egy előkelő étterembe, és megenne egy tucat osztrigát abban a reményben, hogy talál majd bennük egy igazgyöngyöt, amivel kifizeti a számlát.

A tanítványok megbotránkoztak, amiért a Mester olyan kevésre becsülte a vallásgyakorlást.

- Keress magadnak valamit, aminek hódolhatsz - szokta mondani - és máris kegyesen eltereltd a figyelmedet arról, ami a lényeg: a tudatosság, amely elvezet a szeretetre.

S hogy állítását igazolja, megemléltette Jézust, aki azokat gúnyolta, akik ugyan mondogatták, hogy "Uram, Uram", de cselekedeteik gonoszságával nem voltak tisztában.

Egyszer a Mester banánt adott egy megilletődött látogatónak, aki akkora tiszteletet tanúsított az ajándék iránt, hogy fogalma sem volt, mit kezdjen vele. Amikor a Mester ezt meghallotta, a rá jellemző módon csak ennyit mondott:

- Mondjátok meg annak a buta szárnak, hogy egye meg.

Az egyik tanítvány így szólt a másikhoz, aki már hosszabb időt töltött a Mesterrel:

- Miért van az, hogy olyan keveset tanulok a Mestertől? - Talán azért, mert lelkiséget akarsz tanulni tőle.

- Könyörgöm, mi mást akarhatnék`?

- Látni, amint becsatolja a szandálja szíját.

Öröm volt nézni, ahogy a Mester a legegyszerűbb feladatot is elvégezte: ülést, járást, egy csésze tea ivását, vagy amint egy legyet elhessegetett. Volt valami méltóság minden cselekedetében, amitől úgy tűnt, mint a harmóniában lenne a Természettel, mintha cselekedetei nem is tőle származtak volna, hanem a Világmindenségtől.

Egyszer, amikor a Mester csomagot kapott, a tanítványok elbűvölve nézték, amint kioldotta a zsineget, széthajtogatta a papírt, és úgy emelte ki a csomag tartalmát, mintha valami élőlény lett volna.

Egy vallásos asszony elmondta a Mesternek, hogy aznap reggel gyónni volt.

- El sem tudom képzelni, hogy valami komoly bűnt követtél el - szólt a Mester. - Mit gyóntál meg?

- Azt, hogy az egyik vasárnap lusta voltam misére menni, hogy egyszer káromoltam a kertészt, és hogy egyszer egy hétre elüldöztem az anyósomat a háztól.

- De hisz az öt évvel ezelőtt történt! Biztos vagyok benne, hogy azóta már voltál gyónni.

- Persze, hogy voltam. De azóta is meggyónom minden alkalommal. Jól esik felidézni.

- Egy napon majd megérted, hogy azt keresed, amid már megvan - mondta a Mester egyik buzgó tanítványának.

- De miért nem látom már most?

- Mert próbálsz látni.

- Nem is kell próbálkoznom?

- Ha ellazítasz, és hagysz neki időt, magától fog menni a dolog.

Azoknak, akik azért gyakorolták az erényeket, hogy elnyerjék Isten barátságát és kegyét, a következő történetet mesélte a Mester.

Óriási tömeg vett részt egy Cadillac sorsolásán, amelyet egy szappangyáros szponzorált. A résztvevőknek arra a kérdésre kellett válaszolniuk, hogy miért szeretik a "Mennyei illatú szappant". Az egyik asszony őszinte válasza így hangzott:

- Mert szeretnék egy Cadillac-et.

♥♥♥♥♥♥♥♥

- Már négy hónapja veled vagyok, és még semmilyen módszert vagy technikát sem kaptam tőled.

- Módszert? - kérdezte a Mester. - Mire kellene neked a módszer?

- Hogy elnyerjem a belső szabadságot. A Mester harsány nevetésben tört ki:

- Ahhoz valóban nagy ügyesség kell, hogy egy "módszernek" nevezett csapda segítségével szabadítsd meg magadat.

♥♥♥♥♥♥♥♥

Amikor egy tanítvány, azt mondta, hogy már ideje lenne a Mester lelkiességét modernizálni, a Mester hangosan felkacagott, azután pedig elmesélt egy történetet egy diákról.

- Nincsen újabb kiadású anatómia könyve? - kérdezte a diák. - Ezek itt már legalább tízévesek.

- Nézze - válaszolta könyvkereskedő -, az elmúlt tíz évben egyetlen új csontot sem helyeztek be az emberi testbe. A Mester még hozzáfűzte:

- És az emberi természet sem változott egy fikarcnyit sem az elmúlt tízezer esztendő alatt.

♥♥♥♥♥♥♥♥

A Mester egyszer a következő találós kérdést adta fel tanítványainak:

- Mi a közös a művészen és a zenészen a misztikussal?

Senki sem tudta megfejtani.

- Annak belátása, hogy a leggyönyörűbb beszéd nem a nyelvtől származik - mondta a Mester.

♥♥♥♥♥♥♥♥

A Mester az utcán sétált, amikor egy ember kirohant a kapun, s összeütköztek. Az ember magán kívül volt a dühtől, és borzasztóan szitkozódott. A Mester kissé megbiccentette a fejét, kedvesen mosolygott, és így szólt:

- Barátom, fogalmam sincs, hogy melyikünk felelős ezért az összeütközésért, de nem is akarom az időmet azzal vesztegetni, hogy ezt vizsgáljam. Ha én rohantam beléd, bocsánatod kérem. Ha pedig te rohantál belém, szóra sem érdemes az egész.

Azzal ismét elmosolyodott, megbiccentette a fejét, és tovább ment.

♥♥♥♥♥♥♥♥

Egy festőnek azt mondta a Mester:

- A sikerhez minden festőnek órákon keresztül kell lankadatlanul dolgozni és erőlködni. Néhánynak ugyan megadatik, hogy festés közben megszabaduljon énjétől. Amikor ez sikerül, mestermű születik.

Később az egyik tanítvány azt kérdezte: - Ki a "mester"?

- Bárki, akinek megadatott, hogy megszabaduljon énjétől. Annak az embernek az élete aztán mestermű lesz.

A Mester mindig azt tanította, hogy az Igazság majd kiszúrja a szemünket, s csak azért nem látjuk, mert nincs távlatunk.

Egyszer magával vitte tanítványát egy hegyi túrára. Amikor félúton voltak a hegy csúcsa felé, a tanítvány az aljnövényzetet bámulva így panaszzkodott:

- Hol van az a gyönyörű táj, amiről állandóan beszélsz. A Mester vigyorgott:
- Itt állsz rajta, mint ahogy majd látni is fogod, ha felértünk a csúcsra.

- Sikerül-e majd megfelelő mestert találnom, ha visszatérek hazámba?
- Soha, egy pillanatig sem leszel nélküle. A tanítvány nem értette.
- Csak figyeld, hogy hogyan reagálsz bármire, egy madárra, egy levélre, egy könnycsepre, vagy egy mosolyra, s minden a Mestered lesz.

Bár a Mester sosem ragaszkodott mindenáron az etikethez és a jó modor írott és íratlan szabályaihoz, mégis mindig volt benne valamifajta természetes szívélyesség és méltóság, amikor másokkal foglalkozott.

Az egyik fiatal tanítvány, mikor egy este a Mesterrel hajtott hazafelé, nagyon durván viselkedett a közlekedési rendőrrel. Mentségéül a következőt hozta fel:

- Inkább nem törődöm semmivel, és tudtára adom mindenkinek, hogy mit érzek. Az udvariasság semmi más, mint egy ballon meleg ... levegő.
- Pontosan - mondta a Mester kedvesen -, de a kocsink kerekében is ez van, s látod, hogy mennyivel egyenletesebbé teszi a bukkanókat?

Talán sosem volt a Mester annyira ékesszóló, mint amikor a szavak igéző hatására figyelmeztetett.

- Vigyázzatok a szavakra - mondta -, mert abban a pillanatban, amikor nem figyeltek oda, a szavak életre kelnek, elkápráztatnak, megigéznek, terrorizálnak, így elvezetnek attól a valóságtól, amit jelképeznek, és arra készítetnek, hogy őket véljétek valóságnak.

- Az a világ, amit ti láttok, nem a Mennyek országa, amelyet a gyermekek látnak, hanem csak a szavaktól ezer darabra töredezett világ ... Olyan, mintha az óceán hullámját különállónak vélnéd az óceántól.

- Amikor a szavakat és gondolatokat elcsendesítitek, akkor a valódi, egész, és egyetlen Világmindenség kivirul. S akkor a szavak is azokká lesznek, amik kezdettől fogva lettek volna: a hangjegy és nem a zene az étlap, és nem az étel az újtjel, s nem az írt vége.

Egyszer, amikor a Mester a szavak hipnotizáló erejéről beszélt, valaki a terem hátuljából felkiáltott:

- Képtelenség! Ha azt mondom, hogy Isten, Isten, Isten, attól én még nem leszek isteni. Ha meg azt mondom, hogy bűn, bűn, bűn, gonosszá tesz az engem?

- Ül le, te fattyú! - szólt a Mester.

A férfit annyira előntötte a düh, hogy néhány percbe telt, mire ismét meg tudott szólalni. Akkor aztán mindennek elmondta a Mestert.

A Mester pedig bűnbánó arccal azt mondta:

- Bocsásson meg, uram, elkapott az indulat. Nagyon sajnálom, hogy ilyen megbocsáthatatlan hibát követtem el. Az ember azonnal megnyugodott.

- Nos, itt van a válasz a kérdésedre: csak egy szóba került, hogy feldühödj, és egy másikba, hogy lehiggadj mondta a Mester.

A kormányzó lemondott magas pozíciójáról, és Mesterhez jött, hogy tanuljon.

- Mire tanítsalak téged? - kérdezte a Mester.

- Bölcsességre - hangzott a válasz.

- Ó, barátom, igazán boldogan megtenném, de van ennek egy nagy akadálya.

- M i az?

- A bölcsességet nem lehet tanítani.

- Szóval semmi sincs, amit itt tanulhatnék?

- A bölcsességet tanulni lehet, de tanítani nem.

Néhány tanítvány felment, egy hóval borított magas hegyre kirándulni. Mindenütt a kozmikus csend fogta körül őket. Kíváncsiak voltak, hogy adódik-e valami zaj az éjszaka, ezért aztán felvételre állítottak egy magnetofont, amit a sátruk bejáratához helyeztek, ők pedig nyugovóra tértek.

Amikor visszatértek a kolostorba, behelyezték a kazettát és bekapcsolták a magnetofont. Semmi hang teljes, makulátlan csend.

A Mesterből, aki szintén hallgatta a kazettát, azonban kitört:

- Nem halljátok? - Mit?

- A galaxisok mozgásának harmóniáját.

A tanítványok csodálkozva egymásra néztek.

A Mester beszédeinek egyik gyakori témája volt az, hogy ragaszkodásaink eltorzítják felfogásunkat. A tanítványok tökéletes példát kaptak erre, amikor egyszer fültanúi voltak a Mester és egy anya közti párbeszédnek.

- Hogy van a lánya? - kérdezte a Mester.

- Ó, az én kislányom! Milyen szerencsés. Nagyszerű férje van. Vett neki egy autót és mindenféle ékszert, amit csak megkívánt, rengeteg szolgálja van. A férfi ágyba viszi neki a reggelit, és lányom délig fel sem kel. Milyen nagyszerű férfi.

- És a fia?

- Szerencsétlen fiú! Micsoda boszorkát vett feleségül! A fiam vett neki egy autót mindenféle ékszert, amit csak megkívánt, és egy hadseregnyi szolgálja van. De a nő délig ágyban marad! Még azért sem kel fel, hogy a fiának reggelit készítsen.

Mindenki arról a vallásos emberről beszélt, aki életét vesztette egy öngyilkos támadásban. S bár a kolostorban senki sem tartotta helyesnek a cselekedetet, néhányan azt mondták, csodálják a férfi hitét.

- Milyen hitről beszéltek? - kérdezte a Mester. - Meggyőződésének bátorságáról.

- Az fanatizmus volt, és nem hit. A hit még nagyobb bátorságot követel: megvizsgálni a meggyőződésünket, és elvetni azokat, ha nem felelnek meg a tényeknek.

Amikor a Mester még iskolás kislány volt, egyik osztálytársa állandóan durván bánt vele. Most, öregebben és megtörtén a kolostorba jött, ahol tárt karokkal fogadták. Egy nap felidézte, hogy milyen durva volt annak idején, de úgy tűnt, a Mester nem emlékszik rá. A látogató meg is kérdezte:

- Hát nem emlékszel rá? Mire a Mester:
- Határozottan emlékszem rá, hogy elfelejtettem - s mindketten ártatlan nevetésben törtek ki.

Az anya azt kérdezte, hogy mikor kell elkezdenie kislányának nevelését.

- Milyen idős a kislányod? - kérdezte a Mester. - Ötéves.
- Ötéves? Siess haza! Öt év késésben vagy.

Amikor a Mester arról értesült, hogy a közeli erdő egy tűzvész martaléka lett, azonnal mozgósította tanítványait:

- Újra kell telepítenünk a cédrusokat - mondta.
- A cédrusokat! - kiáltott fel egy kételkedő tanítvány. De hiszen kétezer évig tart, mire megnőnek!
- Akkor egy percet sem vesztegethetünk - mondta a Mester. - Azonnal indulnunk kell.

Egy ember így szólt egyetemista barátjához:

- Miért mégy te a Mesterhez? Segít ő neked abban, hogy állásod legyen?
- Nem, de neki köszönhetően, ha már lesz állásom, tudni fogom, hogy mire költsem a keresetemet - hangzott a válasz.

- A ti vallási vezetőitek éppoly vakok és zavarodottak, mint ti magatok - mondta a Mester. - Ha az élet problémáival kerülnek szembe, csak Könyvből kiolvasott válaszokkal tudnak segíteni. Az élet azonban túlságosan nagy ahhoz, hogy beleférjen egy Könyvbe.

S hogy példát is adjon rá, mesélt arról a banditáról, aki így szólt:

- Állj! Ide a pénzt, vagy különben.
- Különben mi lesz?
- Ne zavarjon össze! Ez az első munkám.

- Hogy magyarázza meg a ti Mesteretek a világban tapasztalható gonosztságot? - kérdezte egy látogató.

Az egyik tanítvány így válaszolt:

- Sehogy sem. Túlságosan el van foglalva azzal, hogy tegyen valamit ellene.
- A másik pedig azt mondta:
- Egyesek állandóan harcolnak a világgal, mások pedig már megunták. A Mester pedig el van bűvölve attól, amit rendkívülinek, megindítóan fenségesnek és mérhetetlennek lát.

A prédikátor messze földön híres volt ékesszólásáról. Barátainak azonban beismerte, hogy ékesen szóló beszédeinek még sincs akkora hatásuk, mint a Mester egyszerű kijelentéseinek.

Miután egy hétig a Mesterrel élt, már az okát is tudta.

- Amikor a Mester beszél - mondta a prédikátor - beszéde a csendet testesíti meg. Az én beszédeim pedig sajnos csak gondolatokat hordanak magukban.

A Mester mindig nagy tisztelettel beszélt az emberi testről. Amikor az egyik tanítvány csak "agyag edénynek" titulálta, a Mester elragadtatva idézte Kabirt, a költőt:

Ebben az agyag edényben vannak völgyek és Himalája nagyságú hegyek
itt van hét tenger
és egy milliárd galaxis
a szférák zenéje
folyók és vízesések forrása.

Amikor a Mester a tanárok egy csoportjával találkozott, hosszan és lelkesen beszélgetett velük, mert ő maga is tanított annak idején. Szerinte a tanárokkal az a probléma, hogy elfelejtik, a tanítás célja nem a tanulás, hanem az élet.

Elmesélte, hogy amikor észrevett egy fiút, aki a folyónál horgászott, megszólította:

- Szervusz! Kiváló ez az idő a horgászásra.

- Az - hangzott a válasz.

Egy kis idő múlva a Mester megkérdezte: - Miért nem vagy az iskolában?

- Hát, ahogy mondta is, uram, kiváló ez az idő a horgászásra.

És még azt is elmesélte, hogy kislánya iskolai előmeneteléről mit írt a tanárja:

"Meena nagyszerűen halad az iskolában. De még jobb lenne az előmenetele, ha az élet tiszta öröme nem akadályozná a fejlődését.

A Mester szerette felhívni rá a figyelmet, hogy a természet mennyire át van itatva szentséggel. Egyszer a kertben üldögélt, amikor felkiáltott:

- Nézzétek azt a csillogó kék madarat, amelyik le- s föl ugrál, le- s föl, és betölti énekével a földet, ráhagyatkozván a mérhetetlen gyönyörűségre, mert fogalma sincs a holnapról!

- A törvény Isten szent akaratának kifejezése, és mint ilyent, tisztelni és szeretni kell - mondta a prédikátor kenetteljesen.

- Butaság, mondta a Mester. - A törvény szükséges rossz, s mint ilyet a minimumra kell szorítani. Mutass nekem egy embert, aki szereti a törvényt, s akkor én mutatok neked egy birkafejű zsarnokot.

Egyszer mesélt még a nővéréről, aki megunta, hogy állandóan tolnia kell, a babakocsit, a kislányával: rászerezelt egy motort. A rendőrség azonban közbelépett. Azt mondták, hogy mivel a babakocsi most már hárommérföldes sebességgel tud haladni óránként, ezért "autó" kategóriába kell sorolni. Ehhez pedig a mamának forgalmi engedélyt kell szereznie, rendszám táblákat, lámpákat és fékeket rászereznie, és utána még forgalmi jogosítványt is kell szereznie!

A Mester még arról az úrhajósról is beszélt, aki miután ötszázszor megkerülte a Földet, visszatért az úrból. Amikor megkérdezték tőle, hogy érzi magát, ezt válaszolta:

- Nagyon fáradt vagyok. Képzelmek, hányszor kellett elmondanom a reggeli, déli és esti imákat, amelyeket vallásom előír!

A Mester számára minden szabály, bármennyire szent legyen is, csak funkcionális értékkel bír, és elsőbbséget kellett, adnia a Legfőbb Törvénynek, a Valóságnak.

Amikor tizenéves lánya, a divatot követve olyan ruhát szeretett volna viselni, amelynek nem volt vállpántja, anyja azt mondta, hogy még nem elég idős az ilyen ruhák viseléséhez. Heves vita támadt mely napokig tartott.

Végül a Mesterhez fordultak döntésért, aki azt mondta:

- Hadd próbálja fel! Ha megáll rajta a ruha, akkor már elég idős a viselésére.

A férfi, aki a Mesterhez fordult egy kis bölcsességért, vallásos író volt. A Mester ezt mondta neki:

- Néhány ember azért ír, hogy pénzt keressen, mások azért, hogy megosszák meglátásaikat, vagy hogy olyan kérdéseket tegyenek fel, amelyek sokáig nem hagyják az olvasókat nyugodni, megint mások pedig azért, hogy megértsék saját lelküket. De ezeknek a művei közül egyik sem lesz tartós. Ez csak azoknak az írásaira jellemző, akik ha nem írnának, szétfeszülénének.

Kis idő múlva még hozzá tette:

- Ezek az írók az istenit fejezik ki, függetlenül attól, hogy miről írnak.

Amikor azt kérdezték, hogy milyen érzés a megvilágosodás, a Mester így válaszolt:

- Olyan, mintha a vadonba mennél, s hirtelen az lenne az érzésed, hogy figyelnek téged.

- Kik?

- A sziklák, fák és a hegyek.

- Ez hátborzongató.

- Ellenkezőleg, nagyon is kellemes. Csakhogy szokatlan, ezért az ember arra érez készletét, hogy visszaszaladjon megszokott, hétköznapi világába - a zajba, szavakba és nevetésbe - amelyek leválasztanak bennünket a Természetről és a Valóságról.

Amikor azt kérdezték, hogy kétségbeesett-e valaha is attól, hogy erőfeszítéseivel látszólag milyen kevés eredményt ért el, a Mester elmesélte a csiga történetét, amely egy hideg, szeles, késő tavaszi napon elkezdett felmászni a cseresznyefára.

A szomszédos fán ülő verebek jól nevettek rajta. Az egyik aztán odarepült hozzá, és megkérdezte:

- Te, fafej, hát nem tudod, hogy ezen a fán nincs cseresznye'?

A kis csiga meg sem állt, de azért válaszolt: - Nem baj, mire odaérek, már lesz.

A tanítvány hajlamos volt hosszú időre depresszióba esni.

- Az orvosom nagy hangsúlyt fektet arra, hogy orvossággal kordában tartsuk a depressziómat.

- Akkor miért nem szeded?

- Mert esetleg megkárosítja a májamat, és akkor rövidebb ideig élnék.

Mire a Mester azt kérdezte:

- Többre értékeled az egészséges májadat, mint a jó kedvedet? Az élet egy éve többet ér, mint a hibernáció húsz éve.

Később még azt is mondta tanítványainak:

- Úgy van az étellel is, mint a mesével. Nem a hosszúsága számít, hanem az, hogy mennyire jó.

Egyszer azt mondta a Mester:

- A nem szándékolt, "tudatalattiból" végzett jó cselekedetek többet érnek, mint azok, amelyeket akarunk.

Ez aztán a kérdések özönét indította el, amelyeket a Mester gyorsan lesöpört, mint mindig, ha úgy ítélte, hogy a válasza még nem érkezett el az idő.

Egy alkalommal mindannyian elmentek a világhírű zongoraművész koncertjére. Előadás közben a Mester odasúgta szomszédjának:

- A nő ujjainak mozgását a billentyűk felett nem az akaratával irányítja. Az ilyen csodálatos munkát a tudatalattira kell bízni.

- Éreztél-e valaha is örömet amiatt, hogy erőfeszítéseidet siker koronázza?

- Avagy mennyi örömet érez a szerszám a kéz munkája láttán?

A kolostor látogatóját különösen elbűvölte a Mester kisugárzása. Egyszer, amikor a Mester régi barátjával találkozott, megkérdezte tőle, hogy van-e erre valamilyen magyarázat.

Az ember így válaszolt:

- Megpróbálom megmagyarázni. Az élet Misztérium. A halál a titok kulcsa. Abban a pillanatban, amikor elfordítod a kulcsot, örökre eltűnsz ebben a Misztériumban.

- A halálunkig kell-e várni, hogy elfordíthassuk azt a kulcsot?

- Dehogy Már most is elfordíthatod a csend által, és feloldódsz abban Misztériumban. S te is ugyanolyan sugárzó leszel, mint a Mester.

Valaki megkérdezte a Mestert, hogy mi a következő mondás értelme? "A megvilágosult személy mozgás nélkül utazik".

A Mester azt válaszolta:

- Ülj oda minden nap az ablakodhoz, és figyeld az állandóan változó tájat az udvarodban, miközben a Föld magával viszi Nap körüli éves útjára.

A szanszkrit nyelvek tudósa, miközben elbűvölten hallgatta a Mestert, aki dallamos hangon egy szanszkrit verset szavalt, így szólt:

- Mindig is tudtam, hogy nincs a világon más nyelv csak a szanszkrit, amellyel az istenit ki lehetne fejezni.

- Ne légy szamar! - fedtte meg a Mester. - Az isteni nyelve nem a szanszkrit, hanem a Csend.

A Mester mindig elcsodálkozott azon a hamis önbecsmérlésen, amellyel az emberek az alázatot összetévesztik. Erre a következő példabeszédet mondta tanítványainak.

Két ember egy pap és egy sírásó imádkozni ment a templomba. A pap verni kezdte a mellét, és elragadtatva felkiáltott:

- Uram, én vagyok a legalávalóbb ember, méltatlan a kegyelmedre. Semmi sem vagyok, csak egy nagy üresség, könyörülj rajtam!

Nem messze a paptól állt a sírásó, aki érzelmeinek kitörésében szintén verni kezdte a mellét, és felkiáltott:

- Könyörülj rajtam, Uram! Bűnös és semmi vagyok! Mire a pap gőgösen megfordult:

- Na, nézd már: Ki az, aki itt semminek képzei magát!

♥♥♥♥♥♥♥♥

- Csak egyetlen gyakorlatias, két lábbal a földön álló hatását nevezd meg a lelkiségnek! - kérte a szkeptikus vitára készen a Mestert.

- Például az - válaszolta a Mester -, hogy amikor valaki megbánt téged, a lelkileted oly magasságokba emelheted, ahová a bántás és sértés nem tudnak felhatolni.

♥♥♥♥♥♥♥♥

- Miért... miért... miért? - akarta tudni a tanítvány, amikor megdöbbenésére a Mester szilárdan kitarzott abbéli elhatározásában, hogy alig huszonnégy órával a befogadása után most azonnal el kell hagynia a kolostort.

- Azért, mert nincs szükséged mesterre. Én ugyan megmutathatom neked az utat, de csak te tudod azt végigjárni. Megmutathatom neked a vizet, de csak te tudsz belőle inni. Miért vesztegetnéd itt az idődet azzal, hogy tágra nyílt szemekkel bámulj engem? Tudod az utat. Menj! A víz itt van előtted. Igyál!

♥♥♥♥♥♥♥♥

Zarándokok egy csoportja elhatározta, hogy útjuk során meglátogatják a Mestert is. Amikor már ott voltak, arra kérték, hogy mondjon nekik is néhány bölcs, vallásos szót.

A Mester, aki különleges tehetséggel mindig ráérezett arra, ha olyanok vannak körülötte, akiknek érdeke fűződik a vallásossághoz, ezt mondta:

- Értsétek meg, hogy semmiféle lelkiség sincs bennetek. Mivel hiúságukat ugyancsak sértette ez a megjegyzés, magyarázatot követeltek. Erre a Mester elmondott egy történetet:

A nyúl és az oroszlán bement egyszer az étterembe. Bent minden tekintet rájuk szegeződött, a vendégek nem akartak hinni a szemüknek. A nyúl rendelt:

- Káposztát kérek, salátaöntet nélkül.

- És a barátja? - kérdezte a pincér. - Mit hozhatok neki? - Semmit.

- Úgy gondolja, hogy az oroszlán nem éhes?

A nyúl a pincér szemébe nézett, és azt kérdezte:

- Gondolja, hogy ha valóban oroszlán lenne, itt ülne velem szemben? Ez csak egy szélhámus.

♥♥♥♥♥♥♥♥

Egy kíváncsi tanítvány azt kérte:

- Adj nekünk valami kapaszkodót arra, hogy hogyan ismerhetjük fel a megvilágosult embert!

A Mester ezt válaszolta:

- Tessék, íme egy: Ha azt kérded magadtól, hogy te örültél-e meg, vagy mindenki más?

♥♥♥♥♥♥♥♥

A prédikátorokkal és papokkal kapcsolatban a Mester mindig arra intette az embereket, hogy az alkalmasságot nézzék, s ne azt, hogy az illető mit állít magáról.

- Két turista repült Honolulu felé - mondta - és azon vitatkoztak, hogy hogyan kell pontosan ejteni Hawaii-t. Az egyik azt mondta, hogy 'Hawaii', a másik pedig azt bizonygatta, hogy a korrekt kiejtés 'Hawaii'.

Amint földet ért a gépük, az első dolguk az volt, hogy megszólítottak egy benszülöttet:

- Aloha! A ti népetek hogy ejtik ki a sziget nevét? Hawaii vagy Hawaii'?

- Hawaii - válaszolta a benszülött. - Köszönjük.

- Legyetek üdvözölve mindketten - mondta a benszülött.

- Mi a Mester dolga? - kérdezte egy látogató komoly arccal.

- Hogy megtanítsa az embereket nevetni - válaszolta a mester komor képet vágva.

Máskor pedig azt mondta:

- Ha képes vagy arra, hogy az élet arcába neved, akkor már te vagy világ korlátlan ura, mint például az az ember, aki felkészült a halálra.

- Miből lehet felismerni a megvilágosodást?

- Abból a tényből, hogy ha már megismerte a gonoszát, mint gonoszát, a megvilágosult ember képtelen azt elkövetni - mondta a Mester.

Aztán még hozzátette:

- És még csak kísértésbe sem lehet vinni. A többiek csalók.

Később pedig elmondta annak a csempésznek a történetét, aki a házkutatástól való félelmében elment egy nagyon szent emberhez, hogy megkérje, rejtse el az áruját a kolostorban. Mivel ő annyira a szentség hírében állt, rá senki sem gyanakodott volna.

A szerzetes felháborodottan elfordult, és azonnali távozásra szólította fel az illetőt.

- Százezer dollárt adok a jótékonyági munkáidra - ígérte a csempész.

A szerzetes egy pillanatig tétovázott mielőtt elutasította volna.

- Kétszázezer dollár.

De a szerzetes hajthatatlan maradt. - Ötszázezer dollár.

A szerzetes felkapott egy botot és rákiáltott:

- Tűnj el azonnal! Nagyon közel jársz már a díjszabásomhoz.

- Csak egy bolond hezitálna azon, hogy az Igazságért cserébe feladja mindenét - mondta a Mester.

És elmondta a következő kis történetet:

Amikor egy kis országban olajat találtak, a földtulajdonosok igyekeztek minden talpalatnyi területet eladni az olajvállalatoknak, amelyek mesés összegeket fizettek érte.

De egy öreg hölgy a világért sem akart megválni földjétől. Az árajánlatok már csillagászati összegekre rúgtak, amikor az egyik olajvállalat kijelentette, hogy hajlandó annyit adni a földért, amennyit a hölgy kér, bármennyi tegyen is az. De mivel ő hajthatatlan maradt, az egyik barátja tudni akarta az okát. Az öreg hölgy így válaszolt:

- Hát nem látod, hogyha eladom, akkor elveszítem az egyetlen bevételi forrásomat?

- Dúsgazdag vagyok, és mégis nyomorult. Miért?

- Azért, mert túl sok időt fordítasz a pénzkeresésre, és túl keveset a szeretetre - válaszolta a Mester.

A Mester azt tanította, hogy a változás, mégha a jó érdekében történik is, mindig olyan mellékhatásokkal jár, amelyeket gondosan mérlegelni kell, még mielőtt a változást véghez viszik. A puskapor feltalálása például védelmet nyújtott a vadállatok ellen - és megteremtette a modern háborúzást. Az autó sebességet eredményezett - és légköri szennyeződést. A modern technológiák életet mentenek - és petyhüdtté teszik testünket.

- Volt egyszer egy ember - mondta a Mester -, akinek aranyból volt a köldöke, s emiatt állandóan szégyenkezett, mert amikor csak zuhanyozott vagy úszni ment, az emberek gúnyos megjegyzéseinek céltáblájává vált. Állandóan imádkozott, hogy változzon meg a köldöke, mígnem egy éjjel azt álmodta, hogy egy angyal kicsavarta a köldökét, letette az asztalra, majd eltűnt. Amikor reggel felébredt, látta, hogy álma valósággá vált, mert a fényes arany-köldök ott feküdt az asztalon. Az ember örömeiben felugrott - és az ülepe leszakadt.

Egy filozófus azt kérdezte: - Mi a teremtés értelme?

- Hogy szeressünk - mondta a Mester. Később a tanítványainak ekképp magyarázta:

- A szeretet létezett a teremtés előtt is. A teremtés után is szeretünk. Ha elfogyasztjuk a szeretetet, megszűnik a teremtés, és a szeretet fog örökké élni.

Egyszer, amikor a beszélgetés a modern technológiára terelődött, a Mester megemlítette egyik barátját, aki szeretne volna gyermekeiben kifejleszteni a zene iránti szeretetet. Ezért aztán vásárolt nekik egy zongorát.

Mikor este hazatért, gyerekei a zongora körül lézengtek tanácstalan arccal.

- Hogyan kell bekapcsolni ezt a konnektorba? - kérdezték.

Fiatal korában a Mester sokat utazott a világ körül. Egyszer Sanghaj kikötőjében járt, amikor a hajója mellett hangos kiáltásra lett figyelmes. Amikor kinézett, egy embert pillantott meg a közeli dzsunkából kihajolni, aki egy vízbe kapálódzó ember copfját markolta.

A dzsunkában lévő ember a víz alá nyomta a másikat, majd hirtelen felrántotta. Megint vitakoztak egy darabig, majd megismétlődött a víz alá nyomás.

A Mester becsengette a kabinos fiút, és megkérdezte, hogy miről folyik a két ember közt a vita. A fiú egy darabig figyelt, majd jót nevetett, és azt mondta:

- Semmiség uram. Az ember csónakban akar 60 jüan, azért, hogy ne fujtsa vízbe másikat. Az ember vízben mondja, nem, csak negyven jüan.

Miután a tanítványok is jót nevettek a történeten, a Mester megkérdezte:

- Van-e itt közöttetek egy is, aki nem alkudozik az egyetlen Élete felett, amit kapott?

Mindannyian hallgattak.

- Ki a boldog ember?

- Az, akinek se anyagi forrásai sem más lehetőségei nincsenek, sőt még reménye sincs rájuk, és nem is kívánja őket - válaszolta a Mester.

A Mester egyetlen alkalmat sem hagyott ki, hogy meg ne kérdőjelezze és meg ne kritizálja azt, amit Istentől állítottak. Minden Istennel kapcsolatos kijelentés csak költői vagy szimbolikus megfogalmazás, az emberek mégis bután az isteni tényszerű leírásának tartják azokat.

Egyszer például a prédikátor azt mondta:

- Annyt biztosan tudok Istentől, hogy bölcs és jó. Mire a Mester így válaszolt:

- Akkor miért áll tehetetlenül a gonosszal szemben? A prédikátor ezt válaszolta:

- Honnan tudnám? Hát misztikus vagyok én?

Később a Mester a tanítványait a következő zsidó történettel szórakoztatta.

Két ember kortyolgatta csendben a teáját. Egy kis idő múlva az egyik megszólalt:

- Az élet olyan, mint egy csésze langyos leves.

- Mint egy csésze langyos leves? - kérdezte a másik. Miért?

- Honnan tudjam én azt? Mit gondolsz, mi vagyok én? Filozófus?

A Mester egyszer megemlítette, hogy egy hindu elképzelés szerint az egész teremtés "leela", Isten játéka, a világegyetem pedig az ő játszótere. A Mester szerint a lelkiesség célja nem más, mint az, hogy az egész életet játékká tegyünk.

Ez túlságosan komolytalannak tűnt egy szigorúan erkölcsös látogató számára.

- Akkor a munkának már semmi helye nincs az életben? - Dehogynem. De a munkádat csak akkor itatja át a lelkiesség, ha játékká alakítod.

Valaki azt kérdezte a Mestertől, hogy milyen az önzetlen, érdek nélküli cselekedet. Így válaszolt:

- Az olyan cselekedet, amelyet saját magáért teszünk és szeretünk, s nem pedig elismerésért vagy nyereségért. Aztán pedig elmondta annak az embernek az esetét, akit felfogadott egy kutató, a kertjébe vitte, és adott neki egy fejszét, majd így szólt:

- Látod azt a fatörzset ott? Nos, azt akarom, hogy pontosan tegyél úgy, mintha fel akarnád aprítani, de a fejsze fokával és ne az élével csapkodd. Óránként száz dollárt fizetek érte.

A férfi azt gondolta, hogy a kutató megőrült, ám a fizetség nagyon csábító volt, így aztán nekilátott a munkának. Két órával később azonban azt mondta a kutatónak:

- Uram, felmondok.

- Mi a baj? Kevesled a fizetséget? Megduplázom a béredet.

- Nem, uram - válaszolta az - a fizetséggel semmi baj nincs. Csak az a baj, hogy ha én fát vágok, látnom kell a repülő forgácsokat.

Annak a házaspárnak, amelyik nagyon izgult gyermekeik felnevelése miatt, ezt a rabbinikus tanácsot adta a Mester:

- Gyermekeiteket ne korlátozzátok saját tudásotokkal, mert ők már egy másik korban születtek.

- Az emberek boldogtalanságának az a fő oka, hogy szenvedéseikből valami perverz gyönyört merítenek mondta a Mester.

Elmesélte, hogyan utazott egy éjjel vonaton a hálókocsi felső ágyán. Nem tudott elaludni, mert az alsó ágyon egy nő állandóan így sóhajtozott:

- Milyen szomjas vagyok ... Istenem, milyen szomjas vagyok!

Mivel siránkozása nem csitult, a Mester végül fogta magát, lemászott a létrán, végig ment a vonaton, pedig a folyosók nagyon szelesek voltak. Megtöltött két nagy papír poharat vízzel, visszatért, és odanyújtotta a gyötrődő nőnek:

- Asszonyom, tessék! Egy kis víz.

- Az Isten áldja meg, uram! Nagyon köszönöm.

A Mester visszamászott ágyába, kényelmesen elhelyezkedett, s már éppen az áldott elalvás határán volt, amikor alulról újra felhangzott a siránkozás.

- Ó, milyen szomjas voltam ... Istenem, milyen szomjas voltam!

A szociális munkás kiöntötte minden keserűségét a Mesternek. Mennyi jót tehetne a szegényekért, ha nem kellene annyi időt és energiát fordítania arra, hogy védekezzen az önmagát és a munkáját ért rágalmak és félreértések ellen.

A Mester figyelmesen hallgatta, majd egyetlen mondattal válaszolt:

- Az elszáradt fákat senki sem dobálja kővel.

- A cselekedetek elvezethetnek-e bennünket a Megvilágosodáshoz? - kérdezték a Mestert.

- Csak cselekedet által jutunk el a Megvilágosodáshoz hangzott válasza -, de ezt a cselekedetet önmagáért és nem nyereségvágyból kell tennünk.

Aztán elmesélte, hogyan ült egyszer a lelátón egy futball sztár kisfiával egy gyakorló mérkőzésen. Amikor a kisfiú apja lőtt egy pompás gólt, mindenki éljenzett. A kisfiút azonban ez nem hatotta meg, csak unalmas arccal üldögélt ott.

- Mi van veled? - kérdezte a Mester. - Nem láttad, hogy a papád mekkora gólt lőtt?

- Na, igen, lőtt egyet ... ma, kedden. A meccs pénteken van, a gólra akkor lesz szükség.

A Mester így fejezte be a történetet:

- Sajnos a cselekedeteket nem önmagukért, hanem az általuk elért célok szerint értékeljük.

A Mester nem lelkesedett különösebben az ájtatossági gyakorlatokért. Amikor erről kérdezték, így válaszolt:

- A lámpa elveszíti sugarait, ha a nap mellé helyezzük, s még a legmagasabb templom is olyan picinynek tűnik a Himalája lábainál.

- A plébánosom azt mondja, hogy a templom az egyetlen hely az imádságom és az istentisztelet számára. Te mit mondasz?

- Azt, hogy a plébánosod nem a legmegfelelőbb személy arra, hogy ilyen kérdéseket vitass meg vele - mondta a Mester.

- De hát ő a szakértő, nem?

Válaszként a Mester elmesélte egyik élményét, amely egy idegen országban történt vele, ahol éppen két útikönyvét böngészte. A vezetője rosszalló arckifejezéssel nézett a könyvekre, majd az egyikre mutatva így szólt:

- Ez nagyon rossz turistakönyv. Másik jobb.

- Miért? Több információ van ebben?

A vezető a fejét rázta.

- Ez a könyv mondja adj öt dollár vezetőnek. A másik mondja adj ötven cent.

Az egyik ok, amiért csatlakozol valamelyik felekezethez, annak a lehetősége, hogy tiszta lelkiismerettel lerázhasd a vallást.

Ennek illusztrálására elmesélte beszélgetését az egyik női tanítvánnyal, aki nem sokkal azelőtt jegyezte el magát egy utazó kereskedővel.

- Jóképű? - kérdezte a Mester.

- Hogy is mondjam? Biztosan nem tűnne fel a tömegben. - Sok pénze van?

- Ha van neki, nem költi el. - Vannak rossz szokásai?

- Sokkal többet dohányzik és iszik, mint amennyit az egészsége elbírna.

- Nem értelek. Ha semmi jót sem tudsz mondani róla, akkor miért akarsz hozzá menni feleségül?

- Azért, mert legtöbbször üzleti úton van, és nincs otthon. Így teljesül az a vágyam, hogy házas legyek, anélkül, hogy egy férjet vennék a nyakamba tehernek.

A Mester szinte sosem beszélt lelkiismereti témákról. Megelégedett azzal, hogy együtt étkezzék és dolgozzék a tanítványokkal, s hogy bekapcsolódjon a beszélgetésükbe a legkülönfélébb témákkal kapcsolatban, legyen az az ország politikai helyzete vagy akár a legfrissebb vicc a bárból.

Egy látogató egyszer megkérdezte az egyik tanítványt: - Hogyan taníthat téged ez az ember, aki szívesebben mesél egy viccet, minthogy Istenről szólna?

A következő választ kapta:

- Tanítani nemcsak szavakkal lehet.

A Mester nagyon szeretett kártyázni. Egyszer néhány tanítványával végigkártyázott egy egész éjszaka tartó bombázást, teljesen beletemetkeztek a pókerbe. Amikor abbahagyták egy pillanatra, hogy iganak valamit, a beszélgetés a halálra terelődött.

- Ha meghalnék itt hirtelen játék közben, mit tennének? - kérdezte a Mester.

- Mit szeretnél, hogy tegyünk?

- Két dolgot. Az első, tüntessétek el a testet az útból. - És a másik?

- Osszál!

- Miért jöttél a Mesterhez?

- Mert az életem sehová sem vezetett, s nem adott nekem semmit sem.

- És most merre tart az életed?

- Semerre.

- És mit ad most neked?

- Semmit sem.

- Akkor mi változott?

- Most azért nem tartok semerre sem, mert nincs hová menni, s azért nem kapok semmit sem, mert nincs mit kívánnom.

Annak az embernek, aki éveket töltött a vallásos törvények tanulmányozásával, azt mondta a Mester:

- A jó élet kulcsa a szeretet, nem a vallás vagy a törvény. Aztán pedig elmesélte annak a két hittant tanuló gyereknek a történetét, akiknek már elégük volt a vallásos okításból, s az egyik azzal a javaslattal állt elő, hogy szökjenek meg.

- Megszökni? De apáink majd elkapnak, és jól elagyabugyalnak bennünket - mondta a másik.

- Majd visszaütünk.

- Micsoda? Megütni az apádat? Elment az eszed! Hát elfelejtetted Isten parancsát, hogy atyádat és anyádat tisztelni kell?

- Igazad van ... De tudod mit? Te vered az én apámat, én meg majd a tiédet.

A Mester úgy tartotta, hogy semmi értelme sincs annak, hogy magunkat indiainak, kínainak, afrikainak, amerikaiaknak, hindunak, kereszténynek vagy mozlimnak nevezzük, mert ezek csupán címkék.

Az egyik tanítványnak, aki úgy tartotta, hogy ő először és utoljára, és mindenek felett zsidó, a Mester jóindulatúan ezt válaszolta:

- A neveltetésed zsidó, de az identitásod nem az.

- Hát akkor mi az én identitásom?

- Semmi - mondta a Mester.

- Azt akarod mondani, hogy én csupán egy üresség vagyok? - kiáltotta hitetlenkedve a tanítvány.

- Semmi, amit fel lehetne címkézni - válaszolta a Mester.

A Mester születésnapján az egyik tanítvány kissé élesen visszautasította a pohár bort, amivel megkínálták.

Ahogy sétált a teremben, beleütközött a Mesterbe, aki rákacsintott és suttogva ezt mondta neki:

- Van még néhány érdekes dolog, amit meg kell tanulnod, barátom.

- Például mit?

- Például azt, hogy az imaszőnyegedet teljesen átázthatod borral, és az még mindig Istentől lesz átítatva.

A Mester a mértékletességet és nem a spártai egyszerűséget kedvelte.

- Ha igazán élveznénk a dolgokat - tartotta -, akkor magunktól mértékletesek lennénk.

Amikor azt kérdezték tőle, hogy miért van annyira az aszkétikus gyakorlatok ellen, ezt válaszolta:

- Mert ezek a gyakorlatok örömgyűlölő embereket kreálnak, akikből később embergyűlölők lesznek, hajthatatlanul merevek és durvák.

- De nagyon sok olyan ember is hajthatatlan és durva, akik kedvelik az élvezeteket - vetették ellene.

- Nem igaz. Azok nem az élvezeteket kedvelik, hisz agyontömik magukat vele. Amit igazán szeretnek, az az a büntetés, amit a testük érez, amikor túlságosan belemerülnek az élvezetekbe.

A Mester többnyire történeteken és példabeszédeken keresztül tanított. Valaki megkérdezte az egyik tanítványt, hogy a Mester honnan szerezte ezeket?

- Istentől - hangzott a válasz. - Ha Isten azt akarja, hogy gyógyító legyél, betegeket küld hozzád. Ha azt, hogy tanár légy, tanítványokat küld. De ha arra rendelt, hogy Mester légy, akkor történetekkel lát el.

Amikor Jézusnak arról a tanítványainak adott rendelkezéséről volt szó, hogy a szülőket gyűlölni kell, a Mester ezt mondta:

- Ritkán találsz a szülőnél nagyobb ellenséget.

Aztán pedig elmesélte, hogy a bevásárlóközpontban találkozott egy asszonnyal, aki babakocsit tolt, benne két kisgyermekkel.

- Milyen aranyosak ezek a picik - mondta a Mester. Milyen idősök?

- Az orvos - mondta a hölgy - hároméves, az ügyvéd kettő.

Azoknak a tanítványoknak, akik naivan meg voltak győződve róla, hogy semmi sincs, amit ne érhetnének el, ha megfelelő elszántsággal állnak hozzá, a Mester ezt mondta:

- Az élet legszebb dolgait nem hozhatod létre az akaratoddal. Akarhatod, hogy ételmeget tegyél a szádba, de az akaratod nem fogja az étvágyadat meghozni. Akarhatod, hogy ágyban feküdj, de az alvást nem hozhatod létre akarással. Akarhatod, hogy valakit megdicsérsz, de csodálatot nem válthatsz ki magadban akarással. Akarhatod, hogy elmondjanak neked egy titkot, de bizalmat nem válthatsz ki másokban akarással. Akarhatod, hogy mások szolgáljanak neked, de azt hogy szeressenek, akarattal nem éred el.

- Amikor meg akarsz változtatni valakit - mondta a Mester, - tedd fel magadnak a következő kérdést: Mit fog szolgálni ez a változás: a büszkeségemet, az élvezeteimet, vagy a hasznomat?

És a következő történetet mesélte tanítványainak.

Egy ember le akart ugrani a hídról, amikor rendőr rohant oda hozzá.

- Nem, ne! - kiáltotta. - Kérem, ne tegye! Miért akarna egy ilyen fiatal ember, aki még csak nem is élt, arra gondolni, hogy beleugorjon a vízbe?

- Mert elegendő van az életből.

- Kérem, hallgasson meg. Ha maga beleugrik a folyóba, akkor, ugye nekem is bele kell ugranom, hogy kimentsem magát. Igaz? De a víz dermesztően hideg, és én éppen hogy felépültem egy kétoldali tüdőgyulladásból. Tudja, hogy milyen súlyos az? Azonnal meghalnék, ha most bele kellene ugranom a vízbe. Nekem feleségem van és négy gyerekem. Hát tudna maga ilyen súlyos lelkiismeretfurdalással élni? Persze, hogy nem tudna. Szóval hallgasson rám! Legyen jó! Bánja meg bűnét, és Isten megbocsát önnek. Menjen szépen haza. És otthonának csendes magányában szépen akassza fel magát.

A Mester ellentmondásos nyelvezetétől felbosszantva, egy európai filozófus kifakadt:

- Azt hallottam, hogy a Szezei-csatornától keletre, két egymásnak ellentmondó állítás egyszerre igaz lehet.

A Mesternek ez tetszett:

- Igen, a Szezei-csatornától keletre, és egy hüvelyknyire bent a Valóságban. Ezért van az, hogy a Valóság nem-intelligens misztérium.

A kolostorban nem volt óra. Amikor egy üzletember panaszkodott a pontatlanság miatt, a Mester ezt mondta:

- Nálunk kozmikus pontosság uralkodik, és nem üzleti pontosság.

Mivel látta, hogy az üzletember nem érti, még hozzátette:

- Minden azon múlik, hogy honnan nézzük. Az erdő szempontjából mit számít az, ha lehull egy falevél? A kozmosz szempontjából mit számít az, ha felborul a te üzleti időbeosztásod?

- Miért van olyan kevés megvilágosult ember?

- Mert nem az Igazságot keresik, hanem a saját kényelmüket - válaszolta a Mester.

A következő szúfi mesével világította ezt meg:

Egy ember, akinek sürgősen pénzre volt szüksége, megpróbált egy durva szőnyeget eladni az utcán. Az első ember, akinek megmutatta, azt mondta:

- Ez nagyon durva szőnyeg, és ráadásul még kopott is és nagyon olcsón megvette.

Egy perccel később azonban a következő arra járó embernek már ezt mondta:

- Uram, nézze meg ezt a szőnyeget, olyan puha mint a selyem, még egy ilyet nem fog találni.

Egy szúfi, aki tanúja volt a jelenetnek, így szólt:

- Szőnyegárus uram, legyen szíves, tegyen bele engem is a varázsdobozába, amely a durva szőnyeget simává, a kavicsot pedig igazgyönggyé tudja változtatni.

A varázsdobozt, természetesen önérdéknek nevezik - tette hozzá a Mester-, a világ leghatékonyabb szerszáma arra, hogy az igazságból félrevezetést csináljunk.

- Én azt hittem, hogy a lelkiségnek semmi köze nincs a politikához - mondta az egyik női tanítvány enyhén sokkolt állapotban, amikor először hallott a Mester politikai tevékenységéről.

- Ez azért van, mert fogalmad sincs arról, hogy mi is az a lelkiség - hangzott a Mester válasza.

Másnap azonban még odaszólt hozzá: - De azt sem tudod, hogy mi a politika.

- Létezik-e egyáltalán önzetlen szeretet? - kérdezte valaki.

Válaszul a Mester a következő történetet mesélte: Jótevő úr nyugtalanul álldogált, miközben az angyalok a mennyben az életét vizsgálták. Végül a Főkönyvelő Angyal felnézett és így kiáltott:

- Hát ez csodálatos! Hallatlan! Egész életedben egyetlen ici-pici bűnt sem követtél el. Sőt, még egy picit gyarlóságot sem! Egész életedben csak jót cselekedtél. Most milyen besorolás alapján engedjük be a Mennyországba? Angyalként nem engedhetünk be, mert az nem vagy. De emberként sem, mert semmilyen gyarlóságod sincs. Tudom már, visszaküldünk a földre még egy napra, hogy elkövethess legalább egy bűnt, s akkor emberként visszajöhetsz.

Szegény büntelen Jótevő úr szülővárosának egyik utcasarkán találta magát, boldogtalanul és összezavarodva, de szilárdan eltökélve, hogy legalább egyszer letér a keskeny és egyenes útról. Eltelt egy óra, kettő, majd három is, de Jótevő úr még mindig ott állt tanácstalanul, hogy mitévő legyen. Amikor aztán egy természetes asszonyosság rákacsintott, gyorsan és készségesen reagált. Az asszony már egyáltalán nem volt fiatal, sőt még csinos sem volt, de ő volt Jótevő úr útlevele a mennybe, így aztán elindult, hogy vele töltsse az éjszakát. Amikor megvirradt, Jótevő úr az órájára pillantott. Sietnie kell, hisz fél óra múlva ismét az égbe viszik. Miközben öltözködött, megdermedt, mert az idős hölgy kiszólt az ágyból:

- Drága, kedves Jótevő úr, nem is tudod, hogy mily nagy jót tettél az éjjel!

Egy művészettörténész tartott előadást a kolostorban.

- A művészetet a múzeumokban találjuk - mondta -, de a szépség ott van mindenütt: a levegőben, a földön, mindenütt fellelhető és szabadon szedhető, semmilyen címke sincs ráragasztva.

- Pontosan olyan, mint a lelkeség - mondta másnap a Mester, amikor egyedül volt tanítványaival.

- A jelképei ott vannak a templomnak nevezett múzeumban, de a lényege megtalálható mindenütt, szabadon felvehető, de nehéz felismerni, mert nincs rajta címke.

A Mester nem volt hajlandó haladásnak nevezni a modern technológiát, bármennyire elbűvölte is.

Számára az igazi haladás a "szív haladása" vagy a "boldogság haladása" volt, és nem az "agy haladása" vagy a "szerkentyűhaladása".

- Mit gondol a modern civilizációról? - kérdezte tőle egyszer egy riporter.

- Azt hiszem, az nagyon jó lenne - hangzott a válasz. Egyszer amikor a modern haladásról beszélgettek, a Mester két látogatójához fordult, akik egy fejlődő országból érkeztek hozzá. Megkérdezte tőlük: milyen az ország lakosságának gazdasági helyzete. Az egyik sértődötten válaszolt:

- Na, de ember – mondta -, mi civilizáltak vagyunk, már néhány lószergyárunk is van.

- Egy szociális munkáshoz így szólt a Mester: - Attól félek, több kárt csinálsz, mint hasznot.

- Miért?

- Mert te az igazságnak csak az egyik feltételét hangsúlyozod.

- Nevezetesen?

- Hogy a szegénynek joga van kenyérre. - És mi a másik?

- A szegénynek joga van a szépre.

A legtöbb szociális munkás ellen a Mesternek az volt kifogása, hogy reformokat keresnek és nem forradalmat.

- Volt egyszer egy nagyon bölcs és szelíd király - mondta -, aki arról értesült, hogy néhány ártatlan ember is van az állami börtönben. Ezért aztán elrendelte, hogy építsenek egy másik, kényelmesebb börtönt az ártatlanok számára.

A tanítvány, a Mester iránt érzett tisztelete miatt úgy nézett rá, mint a megtestesült Istenre.

- Mondd meg nekem, Mester - kérte -, hogy miért jöttél a földre?

- Azért, hogy az ilyen hülyéket tanítsam arra, hogy ne vesztegessék az idejüket a mesterek imádásával - kapta válaszul.

Amikor valaki hazájának kulturális és gazdasági eredményeivel dicsekedett, Mester egyáltalán nem esett ámulatba. - Változtattak-e azok az eredmények egy kicsit is a lakosok szívében? - kérdezte.

Aztán pedig mesélt arról a fehér emberről, akit elfogtak a kannibálok, és elhurcolták a főnökük elé, mielőtt elevenen megsütötték volna. Képzelték a meglepetését, amikor a főnökük tökéletes harvardi akcentussal kezdett beszélni.

- Hát semmit sem változtattak rajtad a Harvardon töltött évek? - kérdezte a fehér ember.
- Dehogynem változtattak. Civilizálttá tettek. Miután megsütnek téged, vacsorához illő ruhába öltözöm, és késsel-villával foglak megenni.

♥♥♥♥♥♥♥♥

- Az a te hibád, hogy Istent önmagadon kívül keresed mondta a Mester.
- Akkor belül kell keresnem őt?
- Hát nem látod, hogy a te "bensőd" rajtad kívül van? - kérdezte a Mester.

♥♥♥♥♥♥♥♥

A Mester állandóan arra emlékeztette az embereket, hogy életük olyan, mint a robotoké.
- Hogyan nevezhetitek magatokat emberi lényeknek, amikor minden egyes gondolatotok, érzelmek és cselekedetetek mechanikus, nem belőletek fakadó, hanem a neveltetésetekből?
- Feltörheti-e valami a neveltetést, hogy szabaddá tegyen bennünket? - kérdezték a tanítványok.
- Igen, a tudatosság.
Aztán egy pillanatnyi gondolkodás után még hozzátette: - És a katasztrófa.
- Katasztrófa?
- Igen. Egy minden ízében angol úriember mesélte nekem, hogy miután hajótörést szenvedett az óceán kellős közepén, s már egy órája úszott együtt egy másik angollal, végre sikerült neki leráznia a neveltetéséből adódó beidegződéseket, és megszólította, anélkül, hogy be lettek volna mutatva egymásnak.
- És mit mondott?
- Azt mondta, hogy elnézését kéri, amiért így megszólítja, anélkül, hogy be lennének mutatva egymásnak, de szeretné tudni, hogy jó irányba úszik-e Southamton felé?

♥♥♥♥♥♥♥♥

A Mester állandóan arra figyelmeztette tanítványait, nehogy megpróbálják a Valóságot egy névbe vagy fogalomba belesűríteni.
Egyszer egy misztikával foglalkozó tudós azt kérdezte tőle:
- Uram, amikor a Létről beszél, az örök és transzcendens létről beszél-e, vagy pedig a múltó és esetleges létről?
- A Mester becsukta szemét és gondolataiba mélyedt. Majd kinyitotta, és a leglenyűgözöbb mosolyával így válaszolt:
- Igen!
Később pedig azt mondta:
- Abban a pillanatban, hogy valami nevet adsz a Valóságnak, megszűnik Valóság lenni.
- Még akkor is, ha ezt a valamit Valóságnak hívjuk? - kérdezte egy huncut tanítvány.
- Főleg akkor, ha valaminek hívod

♥♥♥♥♥♥♥♥

A Mester azt tűzte ki céljául, hogy módszeresen szétromboljon minden doktrínát, minden hitet, az isteni minden fogalmát, mert ezeket eredetileg csak rávezetőnek szánták, de később már leírásként használták őket.
Nagyon szerette a következő keleti mondást idézni: Amikor a bölcs a holdra mutat, Az idióták csak az ujját látják⁴.

♥♥♥♥♥♥♥♥

A Mester senkivel sem vitatkozott, mert tudta, hogy az "érvelők" nem az Igazságot keresik, hanem saját elképzelésük megerősítését.

Az érvelés értékét a következőképp szemléltette tanítványainak.

- Egy szelet vajás kenyér a vajazott oldalával lefelé vagy felfelé esik a földre'?
- Természetesen a vajazott oldalával lefelé.
- Nem, a vajazott oldalával felfelé.
- Próbáljuk meg!

Megkentek egy szelet kenyeret vajjal, feldobták a levegőbe. Le is esett - a vajazott oldalával felfelé!

- Én nyertem!
- Csak azért, mert én elkövettem egy hibát.
- Milyen hibát?
- Nyilvánvaló, hogy nem a jó oldalát vajaztam meg a kenyérnek.

A vallásos hit - mondta a Mester - nem a Valóság leírása, csak utalás rá, kulcsa annak a misztériumnak, amelyet emberi gondolatokkal nem lehet megragadni. Röviden: a vallásos hit csupán az ujj, amely a holdra mutat.

- Néhány vallásos ember sosem jut túl az ujj tanulmányozásán. Mások megmaradtak az ujj szopásánál. Megint mások pedig arra használják azt az ujjat, hogy kinyomják vele a szemüket. Ezek a bigottak, akiket a vallás vakká tett. Nagyon ritka az olyan vallásos ember, aki oly mértékben elszakadt az ujjtól, hogy már azt is látja, amire az mutatott: ezek azok az emberek, akik meghaladták a hitet, és mások istenkáromlóknak tartják őket.

Egy éjjel a Mester kivezette tanítványait a mezőre a csillagoktól roskadozó égbolt alá. A csillagokra mutatva ránézett tanítványaira, és így szólt:

- Most pedig mindenki koncentráljon az ujjamra!
- A tanítványok megértették mondandójának lényegét.

Megrémülve attól, hogy a Mester minden Istenről szóló hitbéli állítást összetör, az egyik tanítvány így kiáltott fel:

- Semmim sem maradt, amiben megkapaszkodhatnék! - Ezt mondja a madárfióka is, amikor kilökik a fészkből - válaszolta rá a Mester.

Később pedig ezt mondta:

- Hogyan is képzelheted azt, hogy repülsz, amikor hited fészkében ülsz biztonságosan? Az nem repülés! Az csak szárnyaid csapkodása.

- Az alázat nem önmagunk leértékelése - mondta a Mester. - Az alázat annak megértéséből fakad, hogy amit erőfeszítéseinkkel sikerül elérnünk, az csupán a magatartásunk megváltoztatása, és nem önmagunk megváltoztatása.

- Az igazi változás tehát erőfeszítés nélküli? - Igen - hagyta helyben a Mester.
- És hogy történik ez?
- Tudatosság által - válaszolta a Mester.
- És mit tegyünk azért, hogy tudatosak legyünk?
- Mit tesz az az ember, aki éppen alszik azért, hogy felébredjen? - kérdezett vissza a Mester.

- Tehát semmi olyan igazán jó nincs, amire az ember büszke lehetne?
- Válaszul a Mester elmesélte azt a párbeszédet, amelynek fültanúja volt.
- A mi Mesterünk, ó, micsoda hangja van neki! S milyen istenien tud dalolni!
- Hagyd már! Ha nekem olyan hangom lenne, én is ugyanígy dalolnék.

Amikor a szomszédos királyság uralkodója bejelentette, hogy szándékában áll a kolostort meglátogatni, mindenki nagyon izgatott lett. Csak a Mester volt ugyanolyan, amilyen szokott lenni.

A királyt bevezették a Mesterhez. Az uralkodó üdvözlésképp mélyen meghajolt, és így szólt:

- Mivel az a meggyőződésem, hogy elérted a misztikus tökéletességet, ezért eljöttem hozzád, hogy megkérdezzem, mi a misztika lényege?

- Miért? - kérdezte a Mester.

- Meg akarom vizsgálni a lét természetét, hogy így uralkodjam önmagam és alattvalóim felett, valamint hogy elvezessem nemzetemet a harmonikus életre.

- Nagyszerű - mondta a Mester - de fel kell rá hívnom a figyelmedet, hogy ha már kellőképp előre haladtál a vizsgálódásodban, ráébredsz majd arra, hogy a harmóniát, amit keresel, nem uralkodással lehet elérni, hanem önmagunk feladásával.

Az önelégült prédikátor megkérdezte:

- Szerinted mi a legsúlyosabb bűn a világon?

- Annak a személynek a bűne, aki másokat bűnösnek lát - válaszolta a Mester.

- Valóban két típusú ember létezik: a farizeus és a közönséges ember- mondta a Mester, miután elolvasta Jézus példabeszédét.

- Miről lehet a farizeust felismerni?

- Egyszerű. A farizeusok végzik a kategorizálást - válaszolta a Mester.

- Minden ember körülbelül egyformán jó vagy rossz mondta a Mester, aki gyűlölte ezeknek a címkéknek a használatát.

- Hogyan helyezhetsz egy szentet a bűnössel azonos szintre? - tiltakozott az egyik tanítvány.

- Mert mindenki egyforma távolságra van a naptól. Csökkenti-e valójában a távolságot az, ha egy felhőkarcoló tetején élsz?

A Mester úgy tartotta, hogy amit az egész világ igaznak tart, az hamis, ezért aztán az úttörő mindig egyszemélyes kisebbséget alkot. Ezt mondta:

- Úgy beszéltek az Igazságról, mintha az valami képlet, amit megtalálhattok egy könyvben. Az Igazságot csak a magányosság árán lehet megszerezni. Ha az Igazságot akarod követni, meg kell tanulnod egyedül járni.

- Kész vagyok arra, hogy az Igazságért bárhová elmenjek - jelentette ki a lelkes tanítvány.

A Mester ezen jót derült.

- Mikor indulsz? - kérdezte.
- Abban a pillanatban, amikor megmondod, hogy merre menjek.
- Azt javaslom, indulj el arra, amerre az orrod mutat. - Rendben. És mikor álljak meg?
- Bárhol, ahol kedved tartja. - És ott lesz majd az Igazság?
- Igen. Pontosan az orrod előtt, amint belenéz abba a két vak szemedbe.

- Könnyű-e, vagy nehéz-e a megvilágosodás?
 - Pontosan olyan könnyű vagy nehéz, mint azt látni, ami éppen a szemed előtt van.
 - Már hogy lenne nehéz azt látni, ami éppen a szemünk előtt van?
- Erre a következő anekdotával válaszolt a Mester. A lány így köszöntötte udvarlóját:
- Észreveszel-e valami újat rajtam?
 - Új ruhát viselsz?
 - Nem.
 - Új a cipőd?
 - Nem. Valami más.
 - Feladom.
 - Gázálarc van rajtam.

- A tanítvány buddhista volt. - Mi a Buddha? - kérdezte.
- Miért nem azt kérdezed, hogy mi vagy te saját magad, ahelyett, hogy mással foglalkoznál? - kérdezte a Mester.
 - Akkor hát mi az én lényegem, ó Mester?
 - Hogy ezt megtudd, meg kell tanulnod azt, amit úgy hívnak, hogy a "titkos aktus".
 - Mi a titkos aktus?
 - Ez - válaszolta a Mester, miközben becsukta a szemét, majd pedig kinyitotta.

A Mester azt magyarázta tanítványainak, hogy akkor nyerik majd el a Megvilágosodást, ha már elsajátították az értelmezés nélküli nézést. A tanítványok ezek után azt szerették volna tudni, hogy milyen az értelmező nézés. A Mester ezt a következő történettel szemléltette.

Két katolikus napszámos dolgozott az úton egy bordélyház előtt, amikor egy rabbi surrant be a kétes hírű épületbe. - Persze, mi mást várhatnánk? - mondták egymásnak. Kis idő múlva a református lelkész surrant be. A két napszámos meg sem lepődött.

- Mire számíthatnánk?

Ezután jött a helyi katolikus plébános, aki még az arcát is eltakarta a kabátja gallérjával, amikor beugrott az ajtón.

- Még elképzelni is szörnyű? Valamilyik lány biztosan súlyosan megbetegedett!

- Egy tanítvány egyszer azt kérdezte a Mestertől, hogy hogyan lelhet rá az Ösvényre?
- Hallod annak a pataknak a mormolását, amelyik a kolostor mellett folyik'?
 - Igen.
 - Nos, az egy nagyszerű módja az Ösvény meglegelésének.

A Mester nagyon szerette a következő kis történetet mesélni önmagáról.

Amikor megszületett az első gyermeke, elment a csecsemőosztályra, ahol megpillantotta a feleségét, aki a pici bölcsője fölé hajolt. A Mester csendben figyelte, amint az asszony az alvó csöppséget csodálta. A Mester a nő arcán látta a csodálkozást, kétkedést, a lelkesültséget és az elragadtatást. Könnyekig meghatódva, a Mester lábujjhegyen a nő mögé lépett, átkarolta a derekát, és azt suttogta:

- Pontosan tudom, hogy mit érzel, drágám.

A nő, hirtelen visszazökkenve a valóságba, kitört:

- Igen, az életemre mondom, el nem tudom képzelni, hogy hogyan készíthettek húsz dollárért ilyen bölcsőt!

Minden egyes alkalommal, amikor Istenre terelődött a szó, a Mester nagyon hangsúlyozta, hogy Istent emberi gondolattal képtelenség megragadni. Az Isten Misztérium, és ezért bármit is mondjunk Istenről, azt nem róla mondjuk, hanem a róla kialakított elképzelésünkről.

A tanítványok igazából mindaddig nem értették meg, hogy mit takar ez a gondolat, amíg a Mester egy napon meg nem mutatta nekik.

- Valótlán azt állítani, hogy Isten teremtette a világot, vagy azt, hogy Isten szeret bennünket, és hogy Isten csodálatos, mert Istenről semmit sem mondhatunk. A pontosság kedvéért inkább azt mondjuk: a Mi Isten-elképzelésünk teremtette a világot, a Mi Isten-fogalmunk szeret bennünket, s a Mi Isten-fogalmunk csodálatos.

- Ha ez igaz, akkor el kell hagynunk minden olyan fogalmat, amely az istenivel kapcsolatos.

- Nem kellene elhagynod a bálványaidat, ha nem teremtetted volna meg őket - mondta a Mester.

Néhány tanítványt bosszantott az, hogy a Mester szemmel láthatóan mit sem törődött azzal, hogy az emberek hisznek-e egy személyes Istenben vagy sem. Egyszer a Mester egyik kedvenc mondatát idézte nekik, amelyre Dag Hammarskjöld, az ENSZ tőitkára naplójában⁵ bukkant.

"Isten nem hal meg azon a napon, amikor többé már nem hiszünk egy személyes Istenben, de mi meghalunk akkor, amikor az életünket már nem ragyogja be a csodálkozásnak az a naponta megújuló, állandó sugárzása, amelynek a forrása minden értelmén túl van."

A Mester szemügyre vette a hatalmas tömeget, amely a kolostor kapuja előtt állt, és himnuszokat énekelt. Egy táblát is tartottak, amelyre ez volt írva:

"KRISZTUS A VÁLASZ".

A Mester odament a szigorú tekintetű férfihez, aki a táblát tartotta, és megkérdezte tőle:

- Igen, de mi a kérdés?

A férfi egy pillanatra zavarba jött, de aztán gyorsan visszanyerte lélekjelenlétét, és azt mondta:

- Krisztus nem egy kérdésre adott válasz, hanem válasz a problémáinkra.

- Ebben az esetben viszont mi a probléma?

Később pedig ezt mondta a tanítványainak:

- Ha valóban Krisztus a válasz, akkor Krisztus ezt jelenti: annak a tökéletes megértése, hogy ki teremti a problémát és hogyan.

- Mit tehetek azért, hogy elnyerjem a megvilágosodást? - kérdezte a buzgó tanítvány.

- Olyannak lásd a valóságot, amilyen - mondta a Mester.

- És mit tehetsz azért, hogy olyannak lássam a valóságot, amilyen?

A Mester elmosolyodott és így válaszolt:

- Barátom, van egy jó és egy rossz hírem számodra.
- Mi a rossz hír?
- Semmit sem tehetsz azért, hogy láss, az ajándék.
- És mi a jó hír?
- Semmit sem tehetsz azért, hogy láss, az ajándék.

Az emberi problémák ellenállnak minden ideológiai megoldásnak. Ezt az igazságot a munkásaktivista a saját kárán tanulta meg, amikor a Mesternek megmutatta, hogy milyen új módszerrel ássák az árkot.

- Ez a gép - mondta az aktivista - rengeteg ember munkáját vette el. El kellene pusztítani, és be lehetne száz embert állítani ásóval abba az árokba.

- Úgy van - mondta a Mester -, de még jobb lenne, ha ezer embert állítanánk be kávéskanállal.

A prédikátor szilárdan elhatározta, hogy a Mestert egyértelmű színvallásra készíti, hogy hisz-e Istenben.

- Hiszed-e, hogy van Isten?
- Természetesen hiszem - mondta a Mester.
- És hogy mindent Isten teremtett? Hiszed-e ezt?
- Persze, hogyne - mondta a Mester. - Természetesen hiszem.
- És ki teremtette Istent? - Te - válaszolta a Mester.

A prédikátor elképedt.

- Te komolyan azt gondolod, hogy én teremtettem Istent?

- Igen, azt, amelyikről állandóan gondolkodsz és amelyikről folyton folyvást beszélsz! - mondta a Mester nyugodtan.

A Mester semmibe sem vette az ideológusokat, azon egyszerű oknál fogva, hogy bár elméleteik ésszerűnek tűntek, mégsem fedték a valóságot.

Mesélt egy ideológusról, aki ezt mondta:

- Bolond ez a világ! A gazdagok hitelkártyára vásárolnak, pedig tele vannak pénzzel, miközben a szegények, akiknek egy vasuk sincs, kénytelenek készpénzzel fizetni.

- És te mit javasolsz? - kérdezte valaki.

- Fordítsuk meg a dolgot. A gazdagok fizessenek készpénzzel, a szegények pedig vásároljanak hitelre.

- De ha egy boltos a szegényeknek hitelez, ő maga is elszegényedik.

- Na és? - vágott vissza az ideológus. - Akkor majd ő is vásárolhat hitelre.

A Mester már unta az olyan emberekkel való beszélgetést, akik állandóan azon fáradoztak, hogy bizonyítsák Isten létezését, vagy hogy Isten természetéről vitatkozzanak, miközben hanyagolták önmaguk tudatosságának fejlesztését, pedig egyedül ez hozhat nekik szeretetet és felszabadulást.

Annak a csoportnak, amelyik azt kérte, hogy beszéljen nekik Istenről, a következőket mondta:

- Amit ti kerestek, az sajnos inkább az Istenről való beszéd, ahelyett, hogy látni akarnátok. És olyannak látjátok Istent, amilyenek gondoljátok őt, ahelyett, hogy olyannak látnátok, amilyen valójában. Pedig az Isten megnyilvánul, nem rejtett. Minek beszélni? Nyissátok ki a szemeteket és lássatok!

Később még hozzátette:

- A látás a legkönnyebb dolog a világon. Csupán annyit kell tennetek, hogy felhúzzátok az Isten-gondolataitok redőnyeit.

Az egyik tanítvány így panaszkodott:

- Muszáj ruházkodnunk és ennünk. Hogyan szabadulhatnánk meg ettől?

- Eszünk és ruházkodunk - mondta a Mester.

- Nem értem.

- Ha nem érted, akkor vedd fel a ruhád és edd meg az ételed.

Később pedig ezt mondta a Mester:

- Sohasem emelkedsz annál magasabbra, amitől meg akarsz szabadulni.

Még később pedig így szólt:

- Azok az emberek, akik magasabbra akarnak emelkedni egy ízletes ételnél és egy jól szabott ruhánál, azoknak elment a józan lelki-eszük.

A Mester állítása szerint a boldogtalanság leggyakoribb oka az, hogy az emberek eltökélik, hogy boldogtalanok lesznek. Ezért van az, hogy két ember közül, akik ugyanabban a helyzetben vannak, az egyik boldog, a másik pedig nyomorultul érzi magát.

Elmesélte, hogy a kislánya nem akart a nyáron táborba menni. Hogy lelkesítse, a Mester megcímzett néhány levelezőlapot saját magának és átadta a kislánynak.

- Minden nap - mondta - írd rá az egyik lapra, hogy "Jól vagyok", és dobd be a postaládába.

A kislány egy darabig gondolkodott, majd megkérdezte: - Hogy betűződ azt, hogy "nyomorultul"?

A Mester lelkesen támogatta a történelmi kutatásokat. Egy dolog miatt azonban neheztelt a történészekre, nevezetesen azért, mert általában nem veszik észre azokat a legértékesebb tanulságokat, amelyekre a történelem tanított.

- Például mire? - kérdezte az egyik történész hallgató. - Például arra, hogy azok a kérdések, amelyek egykor annyira égetőek voltak, ma már csupán hideg elméletek egy könyvben. Azok a személyek pedig, akiket a történelem drámájában pedig egykor oly hatalmasnak tartottak, valójában csupán bábok voltak. Számunkra nyilvánvaló, hogy milyen "dróton" rángatták őket, de ők sajnálatosan mégcsak nem is sejtették.

A Mester így szólt:

- Amit ti barátságként neveztek, az nem más, mint üzleti szerződés: Felelj meg az elvárásaimnak, add meg, amit akarok, és akkor szeretni foglak, de ha visszautasítasz, a szeretetemet neheztelésbe és közönyösségbe csap át.

A Mester elmondta annak a férfinak az esetét, aki egy nehéz nap után hazatért a hivatalból feleségéhez, és tündéri hároméves kislányához.

- Adsz egy puszit a papának? - Nem adok.

- Szégyelld magad! A papa egész nap dolgozik, hogy egy kis pénzt hozzon haza, és te így viselkedsz! Na, hol van az a puszi?

Az apja szemébe nézve a tündéri hároméves kislány visszakérdezett:

- Hol van az a pénz?

Az egyik tanítvány megszólalt:

- Én nem adom pénzért a szeretetemet. Mire a Mester:

- Ha szeretetért adod, az legalább annyira helytelen, nem?

- Mit jelent megvilágosultnak lenni? - Látni.

- Mit?

- A siker sekélyességét, a teljesítmény ürességét, az emberi törekvés semmisségét.

A tanítvány meghökken:

- De ez pesszimizmus és kétségbeesés.

- Nem. Ez egy feneketlen völgy felett sikló sas izgatottsága és szabadsága.

A levert tanítvány amiatt panaszkodott, hogy fogyatékoságai miatt az élet méltánytalanul bánt el vele.

- Méltánytalanul? - kiáltott fel a Mester. - Még hogy méltánytalanul! Ember, hát nézz körül! Minden tudatos pillanatodban az élet túlfizet téged.

Folytatásképp a Mester elmesélte annak a hoteltulajdonos történetét, aki a kormány által építtetett új autópálya káros hatásai miatt panaszkodott igen keserűen.

- Egyszerűen nem értelek téged - mondta egyik barátja. - Minden éjjel azt látom kint a hoteled előtt, hogy "Minden szoba elkelt".

- Ebből még nem következik semmi sem. Mielőtt megépítették az autópályát, naponta harminc-negyven embert kellett elutasítanom. De azóta huszonöttnél többet egyetlen alkalommal sem küldtem el.

A Mester még hozzátette:

- Ha egyszer elhatározad, hogy rosszul érzed magadat, akkor még a nem létező vendégek is valódiak.

Ez arra a pesszimiztára emlékeztette a tanítványokat, aki egyszer ezt mondta:

- Az élet annyira rettenetes, hogy legjobb lett volna meg sem születni.

- Ez igaz - mondta a Mester huncut szemmel -, de hány embernek adatik meg ez a szerencse? Tízezer közül talán csak egynek.

A Mesternek tudnia kellett, hogy tanítványai gyakran nem értik szavait. De ő azzal a tudattal tanította őket, hogy biztosan eljön majd a nap, amikor a szavak gyökeret vernek, és kivirágoznak azoknak a szívében, akik meghallották őket.

Egyszer ezt mondta:

- Az idő mindig olyan hosszúnak tűnik, ha a szabadságra, a vizsgára vagy valami jövőbeli kellemes vagy félelmetes dologra vársz. De azoknak, akik meg merik adni magukat a jelen

pillanatnak, s nem gondolnak az eseményre, nem kívánják, hogy az visszatérjen vagy elkerülje őket, azok számára az idő átalakul az Örökkévalóság sugárzásává.

- Az élet nyugalma tönkretett téged - mondta a Mester az egyik kényelmes tanítványnak. - Csak egy szerencsétlenség menthet meg.

Ezt a következőképp magyarázta:

- Dobj be egy békát egy forró vízzel teli fazékba, s abban a pillanatban kiugrik belőle. De ha behelyezed egy olyan fazékba, amelyben a vizet fokozatosan melegítik, a béka elernyed, és elveszíti azt a képességét, hogy ugorjon, amikor szükséges lenne.

A kormányzó azt kérdezte:

- Akadna-e valamilyen tanács, amit alkalmazhatnék hivatalbéli tevékenységemben'?

- Persze. Tanuld meg, hogy hogyan kell utasításokat adni.

- Hogyan?

- Úgy, hogy akinek adod, ne érezze beosztotti mivoltát.

Amikor azt kérdezték, hogy hogyan lehet a Csendet felfedezni, a Mester a következő történettel válaszolt:

Egy cég kecskebékabőrt akart vásárolni. Egy farmer azt faxolta a cégnek, hogy akár százezer darabot is tud szállítani, sőt még többet is, ha kell. A cég azt írta vissza, hogy első szállítmányként csak ötvenezret kér.

Két héttel később a postában csak egyetlen hitvány békabőr érkezett a következő üzenet kíséretében: "Elnézést, uraim, csak ezt az egyet találtam a környéken. A brekegésből ítélve sokkal többre számítottam."

Később a Mester ezt mondta:

- Vizsgáld meg az emberek által keltett zajt! Aztán nézz keresztül azon a zajon is, amelyet te magad csinálsz, s látni fogod, hogy nincs mögötte semmi, csak az üresség és Csend.

- Az életem olyan, mint az összetört üveg - mondta a látogató. - A lelkem szennyes a gonosztól. Van-e még remény számomra?

- Igen - mondta a Mester. - Van valami, ami által mindaz, ami eltört, összekötődik, s mindaz, ami beszennyeződött, kitisztul.

- Mi az?

- Megbocsátás.

- Kinek bocsássak meg?

- Mindenkinnek. Az életnek, Istennek, szomszédodnak, és főleg önmagadnak.

- Hogyan kell ezt tenni?

- Úgy, hogy megérted, senki sem hibás - mondta a Mester. - SENKI SEM.

Mindenkit megbotránkoztatott a Mester azzal a kijelentésével, amikor azt mondta, hogy az igazi vallás nem társadalmi dolog. A következő történettel folytatta.

Volt egyszer egy kis jegesmedve, amelyik azt kérdezte a mamájától:

- Mami, a papám is jegesmedve volt?
- Természetesen ő is jegesmedve volt.

Egy kis idő múlva:

- Mondd, mami, a nagypapám is jegesmedve volt?
- Igen, ő is jegesmedve volt.
- És az én dédnagyapám, ő is jegesmedve volt'?
- Igen, ő is. De miért kérded?
- Mert majd megfagyok.

A Mester így fejezte be:

- A vallás se nem társadalmi, se nem öröklött, hanem nagyon-nagyon személyes dolog.

- Én a létezés értelmét keresem - mondta az idegen.
- Feltételezed, hogy a létezésnek van értelme? - kérdezte a Mester.
- Miért, hát nincs?
- Ha megtapasztalod a létezést olyannak, amilyen, és nem olyannak, amilyennek te elképzeled, akkor majd rájössz, hogy a kérdésednek nincs értelme.

- Létezik-e társadalmi felszabadulás?
- Persze, hogy létezik - válaszolta a Mester. - Hogyan írnád azt le?
- Felszabadulás az alól az érzés alól, hogy a hordához kell tartoznod.

- Barátom - mondta a Mester a szabadságharcosnak a börtöncellában -, holnap bátran mégy majd a kivégzésedre. De van egy dolog, ami megakadályoz abban, hogy boldogan találkozz a halállal.
- Mi az?
- Az, hogy szeretnéd, ha szenvedéseidre emlékeznének az emberek. A vágy, hogy a jövő nemzedékei megtapsolják hős tetteidet.
- S mi rossz van ebben? - kérdezte az elítélt.
- Megfordult-e már a fejedben, hogy ha az utókor emlékezni fog, akkor nem hozzád kapcsolják majd a cselekedeteidet, hanem a NEVEDHEZ.
- Az nem egy és ugyanaz?
- Nem, barátom. A neved csak az a hangzás, amire te válaszolsz. A te címkéd. KI vagy TE?
Csak erre volt szüksége az embernek, hogy "meghaljon", még akkor éjjel, mielőtt a kivégzőosztag hajnalban érte jött volna.

- A tanítványok valahogy megtudták, hogy mit beszélt a Mester a kivégzett emberrel.
- Azért az ember neve csak több a hangnál? - kérdezték.
- Válaszul a Mester elmesélte annak az utcai árusnak a történetét, aki ugyan milliomos lett, de a csekkeken az aláírása helyére két keresztet rajzolt, mert analfabéta volt.
- Egy nap a bankárja, nem kis meglepetésére, három keresztet látott az egyik csekken.
- Ez a feleségem - magyarázta a milliomos -, társadalmi ambíciói vannak. A második kereszt a középső keresztnevem.

A tanítványok a folyóparton üldögéltek. Az egyik megkérdezte:

- Ha beleesnék, megfulladnék?

- Nem - mondta a Mester. - Nem a beleeséstől fulladsz meg, hanem a bennmaradástól.

♥♥♥♥♥♥♥♥

Amikor Jézusnak arról a példabeszédéről volt szó, hogy az emberek kiszűrik a szúnyogokat, de lenyelik a tevét, a Mester elmesélte, hogy a háború idején, amikor nagyon erősen bombáztak, hogyan terelte be az embereket a kolostor pincéjébe. Ott ültek egész nap, miközben a bombák köröskörül hullottak. Amikor este lett, két ember már nem bírta tovább.

- Elegünk van - mondták. - Bombáznak, vagy nem bombáznak, megyünk haza.

EI is mentek, és három perccel később visszatértek.

- Látom, meggondoltátok magatokat - mondta a Mester mosolyogva.

- Meg - mondták bosszúsan -, elkezdett esni.

♥♥♥♥♥♥♥♥

- Milyen örömtelinek látszik a Mester - jegyezte meg az egyik látogató.

Mire az egyik tanítvány:

- Az mindig boldogan lépked, aki eldobta az "énnek" nevezett terhet.

♥♥♥♥♥♥♥♥

A Mestertől azt kérdezték, hogy mi a véleménye a modern technológia vívmányairól. A következő történettel válaszolt.

Egy szórakozott professzor késésben volt az előadásáról. Beugrott egy taxiba, és azt kiáltotta:

- Gyorsan, teljes gázzal hajtson!

Miközben a taxi teljes gázzal száguldott, rájött, hogy nem mondta meg a vezetőnek az úticélt. Ezért ismét rákiáltott:

- Tudja maga, hogy hová akarok menni?

- Nem uram - mondta sofőr -, de olyan gyorsan hajtok, ahogy csak tudok.

♥♥♥♥♥♥♥♥

A Mester kilencvenedik születésnapját a barátok és a volt tanítványok nagy tömege ünnepelte. Mielőtt a partinak vége lett volna, a Mester szólásra emelkedett:

- Az életet nem a napok számával, hanem azok minőségével mérik - mondta.

♥♥♥♥♥♥♥♥

Amikor egy tömeggyűlést szerveztek a kormány atombombagyártása ellen, a Mester és tanítványai igen feltűnőek voltak a tömegben.

A bejelentést, miszerint a "Bombák embereket ölnek", nagy taps fogadta. A Mester azonban a fejét rázta, és azt mormolta:

- Ez nem igaz. Az emberek ölik meg az embereket. Amikor észrevette, hogy a mellette álló ember meghallotta ezt, odahajolt hozzá, és ezt mondta:

- Bocsánat, helyesbíték: az ideák ölik meg az embereket.

♥♥♥♥♥♥♥♥

A Mester nagy gondot fordított arra, hogy a kolostor könyvtárában minden elképzelhető tárgyról bőségesen legyen irodalom: politikából, építészetből, filozófiából, költészetből, mezőgazdaságból,

történelemből, természettudományokból, pszichológiából, művészetből, s amit a Mester leginkább kedvelt, fantasztikus irodalomból.

Egyik visszatérő mondanása ez volt:

- Isten óvjon bennünket azoktól, akik nem gondolkoznak!

Semmitől sem félt jobban, mint a szemellenzős emberektől, a csak egy könyvet olvasott fanatikusoktól. Ez azonban elgondolkodtatta a tanítványokat, mert ellentmondott a NEM GONDOLKODÓ ÉSZLELÉSNEK, és a NEM KONCEPTUÁLIS TUDATOSSÁGNAK, amelyek a Mester tanításának legfőbb pontjai voltak.

Amikor egyenesen rákérdeztek erre, ezt a homályos választ adta:

- Ugye, egy tüskét is egy másik tüske segítségével szedhetünk ki?

A Mester egy óriási halálfejes táblát tett ki a kolostor könyvtárában, amire ez volt írva: "Vigyázat! A könyvek ölnek!"

- Hogyan? - akarta tudni valaki.

- Úgy, hogy a könyvek ideákat szülnek, amelyek hitté fagyhatnak, ezek pedig megkeményítik az ember gondolkodását és eltorzítják a VALÓSÁG észlelését.

A tanítvány amiatt panaszkodott, hogy a Mester rendszeresen romba dönti kedvenc elképzeléseit. A Mester erre azt mondta:

- Felgyújtom elképzeléseid és hited templomát, hogy amikor az porrá égett, akkor semmi se akadályozzon a hatalmas és korlátlan ég látásában.

A Mester gyakran találkozott botorkáló öreg szomszédjával.

- Jó reggelt! - köszöntötte a Mester. - Hogy tetszik lenni mostanában?

- Nem jól - válaszolta az ember gyenge hangon. - Eddig minden reggel körbesétáltam a háztömböt. De most már olyan gyengének érzem magam, hogy félúton vissza kell fordulnom.

A Mester azt hangsúlyozta, hogy a tudatosság az imádságnál fontosabb.

- De nem kell-e Istenre hagyatkoznunk? - kérdezték tőle.

Mire ő ezt válaszolta:

- Aki szeret, az a szeretettnek a javát akarja. Ez pedig többek közt megköveteli azt, hogy a szeretett szabad legyen a szeretőtől.

Később pedig eljátszott egy képzelt párbeszédet Isten és az őt tisztelő hívó között:

Hívó: Istenem, kérlek, ne hagyj el!

Isten: Azért megyek el, hogy eljöhessen a szent szellem. Hívó: Mi ez a szent szellem?

Isten: A nem-függőségéből eredő félelem nélkülség és szabadság.

A Mester egyszer arról a vidéki szomszédjáról beszélt, akinek az volt a mániája, hogy földet vásároljon.

- Bárcsak több földem lenne! - sóhajtotta egyszer.

- De minek? - kérdezte a Mester. - Nincs még elég földed?

- Ha több földem volna, több tehenet tudnék tartani. - És mit csinálnál velük?

- Eladnám őket pénzért.

- És mire kellene neked a pénz?

- Hogy még több földet vegyek és több tehenet tartsak...

A Mester és a prédikátor összevitakoztak az Istentől való függőségünk kérdésén.

- Isten a mi atyánk - mondta a prédikátor -, és mi mindig rá leszünk szorulva az ő segítségére.

A Mester így válaszolt:

- Amikor egy apa segíti a kisfiát, az egész világ mosolyog. Amikor az apa a felnőtt gyermekét segíti, az egész világ sír.

A Mesternek nagyon határozott véleménye volt a csatáttervezésről. Azoknak, akik úgy tartották, hogy a család nagysága a szülők személyes hozzáállásának függvénye vagy egy nemzet belső ügye, a következő példabeszédet mondta.

Volt egyszer egy ország, ahol lehetővé vált, hogy bárki beszerezzen és előállíthasson atombombát: aprókat, csak akkorát mint egy kézigránát, de elég hatásosat ahhoz, hogy felrobbanthasson vele egy egész várost.

Elkeseredett vita alakult ki az állampolgárok jogairól, konkrétan arról, hogy ilyen robbanószerkezetet tartsanak tulajdonukban - mígnem a következő kompromisszumban egyeztek meg: engedély nélkül senki sem vihetett atombombát a közterületre, de hogy az emberek mit csináltak a saját otthonukban, ahhoz másnak semmi köze sem volt.

Valaki felhívta a Mester figyelmét arra, hogy az egyik szexlap példányszáma mennyire megnőtt.

- Nagy kár! - mondta a Mester. - A Szexről, mint Valóságról azt lehet mondani, hogy minél többet olvas az ember róla, annál kevésbé tudja.

Később még hozzátette: - S annál kevésbé élvezi.

- A modern világ egyre inkább szexuális anorexiában szenved - mondta a pszichiáter.

- Az mi? - kérdezte a Mester.

- A szex iránti étvágyunk elvesztése.

- Borzasztó - mondta a Mester. - És mi az ellenszere?

- Sajnos, nem tudjuk. És Ön tudja?

- Igen, azt hiszem tudom. - Mi az?

- Tegyétek a szexet ismét bűnné - mondta a Mester hamiskás mosollyal.

Bár a Mester nem ellenezte a pszichoterápiát, s még azt is állította, hogy néhány embernek szüksége van rá, abból sem csinált titkot, hogy a pszichoterapeuta egyszerűen enyhülést hoz. Az igazi problémát nem oldja meg, csak kicseréli egy másikra, egy kényelmesebbre.

Visszaemlékezett, hogy a háború után egy buszon utazott. A kíváncsiságát felkeltette egy ember, akinek az ülésben valami nagyon nehéz tárgy lehetett újságpapírba csomagolva.

- Mi van magának a térdén? - kérdezte a kalauz.

- Egy fél nem robbant bomba. Beviszem a tűzoltóságra. - Az ég szerelmére, ember! Csak nem akar egy ilyen tárgyat az ülésben tartani?

Tegye az ülés alá!

Szavazáskor a Mester volt az első a szavazófülkéknél. Nem értette, hogy néhány tanítványa miért nem él ezzel a jogával.

- Ha az emberek készek adót fizetni, és véruket ontani a demokráciáért - mondta -, akkor miért nem veszik a fáradságot, hogy szavazzanak és így működőképessé tegyék?

A Mester a következő történettel szemléltette, hogy az emberek hogyan néznek másokra.

Nemsokkal a házasságkötése után a Mester egy városi bérház tizedik emeletén bérelt lakást. Fiatal felesége kilépett egyszer a zuhany alól, hogy egy törölközőért nyúljon, de megdermedt. Kívülről, az ablakon keresztül, egy ablakpucoló bámulta őt. Egy perc is eltelt, amíg ő ott állt földbe gyökerezett lábbal, anélkül, hogy moccanni bírt volna.

Végül a férfi törte meg a varázst:

- Mi a baj, asszonyom? - kérdezte. - Nem látott még ablaktisztítót?

Amikor a Mester első gyermeke megszületett, nem tudott betelni a látásával.

- Mit szeretnél, mi legyen belőle, ha felnőtt? - kérdezte valaki.

- Borzasztóan boldog - mondta a Mester.

- Gratulálhatsz! - Mihez?

- Végre találtam egy állást, amelyben nagyszerű kilátásaim vannak az előmenetelre.

A Mester józanul így szólt:

- Alvajáró voltál tegnap, alvajáró vagy ma is. És az lesz mindaddig, amíg meg nem halsz. Miféle előmenetelről beszélsz?

- Pénzügyiről, nem pedig lelkiről.

- Aha, értem már. Egy alvajáró bankbetéttel, amit nem tud élvezni, mert hisz nincs ébren.

- A megvilágosodás - mondta a Mester, amikor erről kérdezték - olyan mint az ébredés. Most még alszol, és nem is tudsz róla.

Azután pedig elmesélte annak a nemrég házasodott nőnek az esetét, aki férje iszákossága miatt panaszkodott.

- Ha tudtad, hogy iszik, miért mentél hozzá? - kérdezték tőle.

- Fogalmam sem volt arról, hogy iszik, mindaddig amíg egyszer józanul haza nem jött.

Jézus az ég madarait és a mezők virágait állította az emberek elé példaképként. És ezt tette a Mester is. Gyakran megemlítette azt a levelet, amelyet egy gazdag szomszédjától kapott. Ez állt benne:

"Kedves Uram!

Ebben a levélben arról a madárfürdőről szeretnék Önnek írni, amelyet én adományoztam a kolostornak. Azért írok most, hogy informáljam Önt, a fürdőt a verebek nem használhatják."

A látogató, amikor a vallásáról mesélt a Mesternek, a következőket mondta:

- Hisszük, hogy mi vagyunk Isten választott népe.
- Mit jelent ez? - kérdezte a Mester.
- Hogy Isten kiválasztott bennünket a föld összes népei közül.
- Azt hiszem, sejtem, hogy a világ összes népei közül kik tették ezt a felfedezést - mondta a Mester szárazon.

- Engedje meg, hogy elmondjam az Örömhírt, amelyet a vallásom hirdet - kérte a prédikátor.
A Mester csupa fül volt.

- Isten a szeretet. És Isten szeret és örökké megjutalmaz bennünket, ha betartjuk a parancsait.
- HA? - kérdezte a Mester. Akkor nem is annyira örvendetes ez az örömhír.

A postahivatalban szétszakadt egy rosszul elkészített csomag, s a földön csodálatos bőrkötéses, aranymetszésű Bibliák hevertek szerte-széjjel.

A postás nem tudott ellenállni a kísértésnek, és eltett magának egyet. Amikor ezt később meggyóna, a Mester megkérdezte:

- De miért loptál éppen Bibliát?
- Vallásos beállítottságomból kifolyólag - válaszolta a férfi bűnbánóan.

- Néhány ember azt állítja, hogy nincs élet a halál után mondta az egyik női tanítvány.

- Tényleg? - kérdezte a Mester közömbös hangon.
- Borzasztó lenne úgy meghalni, mert akkor nem láthatnánk, hallhatnánk, szerethetnénk és nem mozoghatnánk soha többé.
- Számodra ez borzasztó? - kérdezte a Mester. - A legtöbb ember már halála előtt is ilyen.

A nő erre elhatározta, hogy személyesebben és egyenesebben teszi fel a kérdést.

- Te hiszel-e a halál utáni életben?
- Különös, hogy téged mennyire izgat ez a probléma válaszolta a Mester.
- Miért találod ezt különösnek?
- Itt van ez a csodálatos áprilisi nap - mondta a Mester, és az ablakra mutatott. - De te, mint egy gyermek, aki nem hajlandó enni, mert nem tudja, hogy mit hoz a holnap, te pedig éhezelsz. Edd a mindennapi kenyeredet!

A Mester néhányszor a félelmetes Naszreddin mullah történeteivel szórakoztatta vendégeit.

Egyszer Naszreddin egyre csak forgolódott az ágyában. A felesége megkérdezte:

- Mi bajod van? Miért nem alszol?

A mullah bevallotta, hogy nincs hét ezüstje, amivel szomszédjának, Abdullahnak tartozik, pedig másnap vissza kellene fizetnie. Emiatt izgul, s ezért nem bír aludni. Erre a felesége azonnal kiugrott az ágyból, a válla köré tekert egy nagy kendőt, átment az utcán, és addig kiáltozta az idős Abdullah nevét, míg az álmosan, szemét dörgölve oda nem lépett az ablakhoz.

- Mi az? Mi a baj? - kérdezte. A nő erre azt válaszolta:

- Csak azt akarom, hogy tudd, holnap nem kapod meg az ezüstjeidet, mert a férjemnek nincs pénze.

Ezzel aztán hazament, és azt mondta a férjének:

- Menj aludni, most már Abdullah izgulhat a pénze miatt.

A Mester így fejezte be a történetet:

Valakinek fizetni kell. De kell-e valakinek izgulnia?

Hogy megóvják a termésüket, a farmerek rengeteg madarat elpusztítottak. A tanítvány a madarak tetemeit mindenfelé szétszórtan látva felidézte Jézus mondását: "Egyetlen madár sem fog ezek közül a földre esni mennyei Atyátok beleegyezése nélkül". Aztán megkérdezte a Mestert, hogy van-e ennek a mondásnak valami értelme?

- Igen, van - mondta a Mester. - De ezek a szavak csak akkor mutatják meg belső szépségüket, ha a háttérbe odahelyezzük a madarakat, amelyek milliószámra kelnek ki a tojásból, és mégis így pusztítják őket, mint a kártevőket.

- Konkrétan mi a Megvilágosodás?

- Olyannak látni a valóságot, amilyen. - Mindenki olyannak látja, nem?

- Ó, nem. A legtöbb ember olyannak látja a valóságot, amilyennek elképzeli azt.

- Mi a különbség?

- Mint a között a gondolatok között, hogy belefulladás egy viharos tengerbe, illetve hogy nem fogsz megfulladni, mert több mérföldes körzetben víz sincs körülötted.

A pszichiáter meglátogatta a Mestert.

- Te hogyan bánsz a neurotikusokkal? - kérdezte. A Mester így válaszolt:

- Felszabadítom őket. - És hogyan?

- Ahelyett, hogy megoldanám a problémájukat, feloldom az énjüket, ami a problémát okozta.

- Hogy csinálhatnám ezt én is?

- Szabadulj ki gondolataid börtönéből, s lépj az érzékek világába - válaszolta a Mester.

Amikor a prédikátor visszatért az Örömhír témájához, a Mester félbeszakította:

- Miféle Örömhír az - kérdezte -, ami olyan könnyűvé teszi a pokolra jutást, és olyan nehéz a mennybe kerülést?

Annak szemléltetésére, hogy nincs megfelelő jelképünk Istenre, a Mester elmesélte, felesége hogyan vezette a kocsijukat egy zsúfolt utcán. Összeütköztek egy szembejövő kocsival, amelyiknek a sofőrje letekerte az ablakot, és a nőre kiáltott:

- Asszonyom, miért nem jelezte, hogy mit akar csinálni? - Mert amit én akartam csinálni, arra nincs jelzés - válaszolta dacosan a Mester felesége.

A Mester rápillantott az álszent prédikátorra, aki hitében önelégülten szemben ült vele. A Mester így szólt hozzá:

- Barátom, néha úgy érzem, hogy amikor majd meghalsz, úgy halsz meg, hogy nem is éltél. Mintha az élet elkerült volna.

Később még hozzátette:

- Sőt, ínég annál is rosszabb! Mintha Te és az Élet az ellenkező irányba mennétek.

A Mester nagyon is tudatában volt annak, hogy mi folyik a világban. Amikor azt kérték tőle, hogy magyarázza meg egyik kedvenc mondását - miszerint nincs se jó, se gonosz, csak a gondolkodás tesz azzá valamit - ezt mondta:

- Megfigyeltétek-e már, hogy amit az emberek egy vonaton zsúfoltságnak neveznek, az az éjszakai mulatóban atmoszférává válik?

Ugyanezt a kérdést magyarázandó, egy nap elmondta azt is, hogy gyermekként fültanúja volt annak, amikor apja, a híres politikus, keményen megkritizálta azt a társát, aki átlépett az ellenzékhez.

- De apám, nem is olyan régen agyon dicsérted azt az embert, aki az ellenzékéből hozzátok jött át!

- Kisfiam, talán jobb is lesz, ha minél korábban megtanulod az életnek azt az alapvető igazságát, hogy azok, akik az ellenzékhez állnak, azok árulók. Azok pedig, akik belépnek a mi pártunkba, azok megtérők.

- A Megvilágosodás földjén a tanulmányaid annyit sem érnek, mint egy bunkó a modern haditechnikában. Amire szükség van, az a tudatosság - mondta a Mester.

Folytatásként pedig elmesélte annak a női tanítványának az esetét, aki felfogadott egy litván menekültet szobalánynak, s hamarosan csalódottan vehette tudomásul, hogy a lány nem tudta hogyan kell porszívózni, turmixolni és a mosógépet működtetni.

- Hát mihez értesz? - kérdezte kétségbeesésében. A lány büszke mosollyal válaszolta:

- Meg tudom fejni a rénszarvast.

- Mennyi időbe telik, míg megoldom a problémámat'?

- Egy perccel sem többbe, mint amennyi idő alatt megérted - válaszolta a Mester.

A prédikátor különleges ember volt. Az emberek remegtek, hacsak megpillantották őt. Sosem nevetett, és kitartóan művelte aszkétikus gyakorlatait, mert szilárdan hitt az önsanyargatásban. Az a hír járta róla, hogy gyakran böjtöl, és hogy telente elégtelen ruházatban jár.

Egy nap a Mesternek elárulta titkos fájdalmát:

- Állandóan önmegtágadó életet éltem, és mindig hűségesen betartottam vallásom előírásait. De valami még hiányzik, és nem tudok rájönni, hogy mi az. Te megtudnád-e mondani?

A Mester keményen és ridegen nézett rá: - Igen, a lélek.

A Mester a következő történetet mondta el annak a filozófusnak, aki azt követelte, hogy magyarázza meg neki, az okosság miért akadálya a megvilágosodásnak.

Csak három utas volt a repülőgépen: Nagy Koponya, Cserkész Fiú és a Püspök. Miután a gépben motorprobléma keletkezett, a pilóta bejelentette, hogy ő kiugrik. Összesen csak három ejtőernyő volt, és a pilóta egyet már fel is vett. A többieknek el kellett dönteni, hogy melyiküknek jut ejtőernyő. Nagy Koponya így szólt:

- Mivel rám szüksége van az országnak, ezért az csak természetes, hogy nekem jut egy ejtőernyő.

Ezzel felkapott egyet, és kiugrott.

Püspök ránézett Cserkész Fiúra, és azt mondta neki:

- Fiam, én már eleget éltem, ezért úgy gondolom, hogy téged illet az utolsó ernyő. Én kész vagyok meghalni.

- Erre nem lesz szükség, Püspök úr - mondta Cserkész Fiú. - Még két ejtőernyő van itt, Nagy Koponya ugyanis az én tarisznyámmal ugrott ki.

A Mester hozzátette:

- Az okosság általában nem hagy helyet a tudatosságnak.

♥♥♥♥♥♥♥♥

A látogatók mindig elcsodálkoztak a Mester nyugodt, kényelmes tempóján.

- Nincs nekem arra időm, hogy siessek - mondogatta.

- Hát nem kívánsz nekünk boldog karácsonyt?

A Mester rápillantott a kalendáriumra, látta, hogy csütörtök van, és ezt mondta:

- Én inkább boldog csütörtököt kívánnék nektek.

Ezen persze a kolostorban tartózkodó keresztények megsértődtek, de a Mester megmagyarázta:

- Emberek milliói fognak örülni, nem a mai napnak, hanem a karácsonynak, ezért örömük rövid lesz. De azok, akik megtanulták élvezni a mai napot, azoknak minden napjuk karácsony lesz.

♥♥♥♥♥♥♥♥

A társadalmi aktivisták egy csoportja azért jött a Mesterhez, hogy áldását kérjék tervükre, amelyet hamarosan meg akartak valósítani. Ezt mondta nekik:

- Attól félek, hogy amire szükségetek van, az nem cselekedet, hanem fény.

Később így magyarázta:

- Ha a gonosz ellen cselekedetekkel harcolsz, az olyan, mintha a sötétség ellen kézzel hadakoznál. Amire szükség van, az a fény, és nem a hadakozó kéz.

♥♥♥♥♥♥♥♥

Teljességgel lehetetlen volt a Mestert arra rávenni, hogy a hazaszeretet és a nacionalizmus ideológiáit komolyan vegye.

Egyszer mesélt arról az angol emberről, akit az amerikai rokonok neveltek fel, s így belőle is amerikai állampolgár lett. Megkérdezték tőle:

- Na és mit nyertél azzal, hogy amerikai lettél?

- Nos legalább annyit, hogy az amerikai forradalomban én a nyertesek oldalán álltam.

♥♥♥♥♥♥♥♥

A Mester egyszer előadást tartott a Vallás veszélyei címmel, amelyben többek közt azt állította, hogy a vallásos emberek könnyen arra használhatják Istent, hogy jelentéktelenségüket vagy önzésüket kendőzzék vele.

Ebből persze óriási felzúdulás lett, amely végül egy könyvben testesült meg. Legalább száz vallási vezető írt benne cikket visszautasítván a Mester szavát.

A Mester csak mosolygott, amikor meglátta a könyvet. - Ha nem lenne igaz, amit állítottam, akkor egy cikk is elég lett volna - mondta.

Miután a tanítvány elmondott egy izgató politikai beszédet a gyűlésen, megkérdezte a Mestert, hogy mit gondol róla. A Mester ezt válaszolta:

- Ha igaz, amit mondtál, akkor miért kellett kiabálnod? Később pedig az összes tanítvány előtt ezt mondta:

- Az igazság több kárt szenved a védelmezők hevesességétől, mint az ellenzők támadásaitól.

A Mester a következő módon okította tanítványait. Mindegyiknek adott egy lapot, és arra kérte őket, hogy írják rá annak a teremnek a hosszát, amelyben voltak. Szinte mindegyikük kerek értéket írt rá, mint például ötven láb. Kettő vagy három hozzátette, hogy "körülbelül".

Ekkor megszólalt a Mester: - Senki sem találta el.

- Mi lett volna a helyes válasz'? - kérdezték.

- A helyes válasz az lett volna, hogy "Nem tudom" mondta a Mester.

A Mester a versengés veszélyeiről beszélt.

- De a verseny a legjobbat hozza ki belőlünk - vetették ellene.

- A legrosszabbat hozza ki belőled, mert megtanít gyűlölni.

- Gyűlölni? Mit vagy kit?

- Önmagadat, mert megengeded, hogy tevékenységed a versenytársad által ítélik meg, s nem a te saját szükségéid és képességeid által. De meggyűlölsz másokat is, mert előrejutásodat mások kárára teszed.

- De ez a változás és haladás halálos ítéleteként hangzik - tiltakozott valaki.

Mire a Mester:

- Az egyedüli tényleges haladás a szeretetben való haladás. Az egyedüli változás, amiért érdemes küzdeni, a szív változása.

- Miért csak olyan kevés ember nyeri el a megvilágosodást? - kérdezték a Mestert.

- Mert az emberek többsége veszteségnek látja azt, ami valójában nyereség.

Majd mesélt arról az ismerőséről, aki vállalkozásba kezdett. Az üzlet virágzott. Állandóan jöttek a vevők.

Amikor a Mester gratulált neki, hogy milyen jól mennek a dolgok, az illető siránkozva felelt:

- Legyünk reálisak. Nézz azokra a bejárati ajtókra! Ha továbbra is ilyen sok ember akar bejönni rajtuk, akkor hamarosan ki kell cserélni a forgópántokat.

A kereskedőnek, aki a pénzkeresésbe vetette magát, hogy az élet fájdalmairól ne vegyen tudomást, ezt mondta a Mester:

- Volt egyszer egy férfi, aki félt a saját lábnymaitól. Ezért aztán gyaloglás helyett futni kezdett, amitől persze csak még több lábnyom keletkezett, megállásra lett volna szüksége.

- A szenvedésem elviselhetetlen. Mire a Mester:

- A jelen pillanatot mindig el lehet viselni. Te arra gondolsz, hogy majd öt perc múlva, vagy öt nap múlva mi lesz, és az ejt téged kétségbe. Ne a jövőben élj, hanem a jelenben!

Amikor megkérdezték, hogy milyen temetést szeretne magának, a Mester így válaszolt:

- Hagyjátok a testemet egy elhagyatott helyen, még a sír ásásával se törődjete. Hadd legyen a föld és az ég a koporsóm, a hold és a csillagok a kandeláberek, és az egész teremtés a temetési virágok.

- Mi inkább elhamvasztanánk a testedet - mondták a tanítványok.

- Az túl sok vesződséggel jár - mondta a Mester. - És miért fosztanátok meg a héjakat és a hangyákat a temetési bankettől?

Amikor valaki bejelentette, hogy a teológia doktora lett, a Mester, aki nagyon tudott cukkolni, ártatlan arccal megkérdezte:

- A teológia doktora? Az meg milyen betegség?

Köztudott volt, hogy a Mester nem sokra becsüli a "teológiát", legalábbis annak köznapi értelmében. Amikor erre egyenesen rákérdeztek, ezt válaszolta:

- A teológia gonosszá vált, mert már nem annyira az igazság keresésére, hanem egy eszmerendszer fenntartására szolgál.

A Mester azt tartotta, hogy a teológusok hűsége a hitrendszerükhöz arra készíti őket, hogy vakként menjenek el az igazság mellett, és elutasítsák a Messiást, ha megjelenik.

A filozófusokat már valamivel többre becsülte. Mivel őket nem kötik a hittételek, nyitottabbak a keresésre. De sajnos a filozófia is korlátolt, mert szavakra és fogalmakra támaszkodik ahhoz, hogy behatoljon a Valóságba. A valóságra azonban csak a fogalommentes értelem fogékony.

- A filozófia - mondta egyszer - olyan betegség, amelyet csak megvilágosodással lehet gyógyítani. Akkor majd átadja a helyét a példabeszédeknek és a csendnek.

- Miért olyan nehéz a gazdagnak bejutnia Isten országába?

Válaszként a Mester elmesélte annak az embernek a történetét, aki limuzinnal érkezett egy hotelhez, s egy hordágyon vitték be a szobájába. A szállodavezető azt hitte, hogy a férfi béna, ezért megkérdezte a feleségét, hogy mi történt. Az asszony ezt válaszolta:

- A féljem nagyon gazdag, nem kell neki járnia.

A tanítványok megmutatták a Mesternek, hogy milyen feliratot terveztek a sírjára. Így hangzott: "Könnyebb volt félelem nélkül élni, amíg velünk volt".

A Mester viszont ezt mondta:

- Ha ahhoz, hogy félelem nélkül éljetez szükségetek volt rám, akkor a létem csak a gyávaságotok palástolására szolgált, és nem arra, hogy kigyógyítson belőle benneteket.

A kormányzó bejelentette, hogy eljön a kolostorba megnézni azt a bokrot, amely tele volt egzotikusnál egzotikusabb rózsákkal. Amikor belépett a kolostor kertjébe, csak egyetlen rózsát talált a bokron. Megtudta azt is, hogy maga a Mester volt az, aki az összes többi rózsát levágta. Megkérdezte tőle, hogy miért tette.

- Azért - válaszolta a Mester -, mert ha otthagytam volna őket, akkor egyet sem láttál volna belőlük.

Egy kis szünet után még hozzátette:

- Barátom, te már nagyon hozzászoktál a tömeghez. Mikor láttál utoljára egy személyt?

- Mit kell azért tennem, hogy elérjem az "istenit"?

- Az "isteni" nem olyan dolog, amit az ember cselekedetek által ér el, hanem olyasmi, amit az ember látás útján valósít meg.

- Akkor mi a cselekvés szerepe?

- Hogy kifejezzük az istenit, s nem az, hogy elérjük.

A Mester a következő történettel szemléltette a gazdag nemzetek mai beállítottságát.

A férjet felesége noszogatása ébreszti fel álmából: - Kelj fel, és csukd be az ablakot! Odakint fagy. A férfi felsóhajt:

- Az ég szerelmére! Attól, hogy becsukom az ablakot, még nem lesz odakint melegebb.

A Mester csak egy bizonyos ideig engedte, hogy a tanítványok vele éljenek, azután elküldte őket, hogy gondoskodjanak magukról.

Amikor egy újonc e felől kérdezte az egyik tanítványt, a következő választ kapta:

- A Mester olyan, mint egy tükör, amelyben a valóság és te is tükröződsz. Amikor megpillantottad a valóságot, a tükört el kell dobni, nehogy az iránta érzett tiszteletből szűrőt kreálj belőle.

- Hogyan változtathatom meg magam?

- Te saját magad vagy, tehát csak annyira tudod megváltoztatni magad, mint amennyire mondjuk - eltávolodhatsz a saját lábadtól.

- Akkor tehát én semmit sem tehetek?

- Megértheted és elfogadhatod magadat.

- Hogyan változom meg, ha elfogadom magamat?

- Hogyan változol meg, ha nem fogadod el? Amit nem fogadsz el, azt meg sem változtatod, azt egyszerűen elnyomod.

Annak az asszonynak, aki a szerelemről ábrándozott, a Mester elmesélte Naszreddin történetét, aki minden elképzelhető módon igyekezett haldokló feleségét vigasztalni.

Az asszony kinyitotta szemét, és így szólt:

- Biztos vagyok benne, hogy ez lesz az utolsó éjszakám. Nem látom a napot többé. Naszreddin, hogyan fogadod majd a halálomat?

- Hogyan fogadom majd a halálodat? Beleőrülök. Bármennyire súlyos volt is az állapota, az asszony nem tudta elnyomni mosolyát:

- Ó, te ravasz ember! - mondta. - Ismerlek én téged. Egy hónapig sem vársz a halálom után, és újra megnősülsz.

- Hogy érted ezt? - kérdezte Naszreddin méltatlankodva. - Igenis meg fogok örülni, de azért nem annyira.

- Miért cselekszem gonoszat?

- Mert megbabonáztak.

- Ki? Hogyan?

- Az az illuzórikus valami, amit önmagadnak hívsz.

- És hogy fog a gonoszság megszűnni?

- Annak megértése által, hogy az, akit önmagadként ismersz, nem létezik, és ezért óvnod sem kell.

- Mi okozza a gonoszat?

- A tudatlanság - mondta a Mester. - És hogy lehet ezt szétoszlatni?

- Nem erőfeszítéssel, hanem fényvel. Megértéssel, és nem cselekedettel.

Később a Mester még hozzátette:

- A megvilágosodás jele a béke. Nem menekülsz tovább, ha látod, hogy csak a félelmeid gyártotta agyrémekek üldöznek.

A Mesternek egyáltalán nem voltak illúziói arról, amit az emberek általában szeretetnek neveznek. Visszaemlékezett egy politikus és barátja közti beszélgetésre, aminek még ifjúkorában volt fültanúja.

- Tudtad, hogy elnökhelyettesünk is indul ellened a következő választáson?

- A gazember! De egyáltalán nem félek tőle. Mindenki tudja, hogy az az ember csak azért nincs börtönben, mert jó politikai összeköttetései vannak.

- A titkárunk is hamarosan bejelenti, hogy indul a választásokon.

- Micsoda? Nem fél az az ember attól, hogy fény derül a sikkasztásaira?

- Csak vicceltem. Valójában most találkoztam mindkettővel, és azt üzenik, hogy támogatnak a választási küzdelemben.

- Látod mit tettél? Csúnya dolgokat mondattál velem a szövetségünk két legkedvesebb emberéről.

- Miért nem beszélsz sohasem a bűnbánatról? - kérdezte a prédikátor.

- Ez az egyetlen dolog, amit tanítok - mondta a Mester. - De én sohasem hallottam, hogy a bűnök miatt érzett szomorúságról beszéltél volna.

- A bűnbánat nem a múlt miatti szomorúság. A múlt már halott, és egy percig sem érdemes miatta bánkódni. A bűnbánat a gondolkodás megváltozása: a valóság radikálisan új szemlélése.

A filozófus hosszú értekezést tartott a Mesternek az "objektív valóságról". A végén a Mester azt mondta:

- Amit ismersz, az nem a valóság, hanem a valóság benned végbemenő észlelése. Amit megtapasztalsz, az nem a világ, hanem saját gondolkodásod, beállítottságod.

- Meg lehet-e akkor a valóságot valaha is tagadni?

- Igen, de csak azoknak sikerül ez, akik túllépnek gondolataikon.

- Miféle emberek ezek?

- Azok, akik elhagyták a nagy "vetítőt", amit "énnek" nevezünk, mert amikor az én megszűnik, megszűnik a kivetítés is, és a világ akkor tiszta gyönyörűségében látszik.

Amikor a Mester azt hallotta valakitől, hogy az jobban szeretné a feleségét, ha másféle nő lenne, akkor felidézte azt az időt, amikor egy naplementében gyönyörködött a tengeren.

- Hát nem csodálatos! - kiáltotta a hajókorlátnál álló nőnek.

- Az - mondta kelleetlenül. - De nem gondolja, hogy ott balra elkelné még egy kis rózsaszín?

A Mester így kommentálta az esetet:

- Mindenki gyönyörűnek látszik, ha elhagyod kaján elképzeléseidet azzal kapcsolatban, hogy az illetőnek hogy kellene kinéznie.

- Büszke vagyok arra, hogy meg tudom ítélni az emberek jellemét.

- Olyan nagy valami ez, hogy büszkének kell rá lenned?

- Miért, szerinted nem kellene?

- Nem. Van egy hiba, amely megvan abban is, aki jól ítéli meg a jellemeket, és abban is, aki rosszul. Az, hogy ítélkezik.

- Ami igazán bánt, az létem teljes közönségessége. Egyetlen olyan fontos dolgot sem csináltam, amit a világ figyelemre méltatna.

- Tévedsz, ha azt hiszed, hogy a világ figyelme az, ami jelentőséget ad egy cselekedetnek - mondta a Mester. Hosszú szünet következett.

- Na jó, akkor nem csináltam semmi olyat, ami akár jóra, akár rosszra indított volna másokat.

- Tévedsz, ha azt hiszed, hogy mások befolyásolása adna jelentőséget egy cselekedetnek - mondta a Mester.

- Akkor mi ad jelentőséget egy cselekedetnek?

- Ha azt önmagáért teszed lényed egészéből. Akkor érdek nélküli, Isten-szerű cselekedet lesz.

Amikor a Mester egyik tanítványa igen komoly hibát követett el, mindenki arra számított, hogy majd példásan megbünteti.

Amikor már egy hónap is eltelt, anélkül, hogy valami is történt volna, valaki figyelmeztette a Mestert:

- Nem tehetünk úgy, mintha semmi sere történt volna. Végére is, Isten szemet adott nekünk.
- Igen - mondta a Mester -, és szemhéjat is.

- Miért hangsúlyozod annyira a szenvedés értékét a prédikációidban? - kérdezte a Mester.
- Azért, mert a szenvedés előkészít bennünket mindannak elviselésére, amit az élet hozhat.

A Mester erre semmit sem szólt. Később egy tanítvány azt kérdezte:

- Egészen pontosan minek az elviselésére készít bennünket elő a szenvedés?
- Valószínűleg még több szenvedésre - mondta a Mester mosolyogva.
- A szenvedés megedzi az embert, nemde?
- Nem a szenvedés számít, hanem az ember hozzáállása, mert a szenvedés megédesíthet, vagy elkesezíthet, éppúgy, mint ahogy a fazekas tüze is szénné égetheti, vagy megedzheti az agyagot.

Amikor arról kérdezték, hogy miért nem érvel soha senkivel, a Mester a következő történettel válaszolt.

Egy öreg kovács bevallotta egyik barátjának, hogy apja aki szintén kovács volt - akarta azt, hogy ő is ezt a szakmát folytassa, bár a mamája azt szerette volna, ha fogorvos lesz.

- De tudod, örülök, hogy apám akarata érvényesült, mert ha fogorvos lettem volna, felkopott volna az állam. Ezt be is tudom bizonyítani.

- Hogyan? - kérdezte a barátja.

- Harminc éve vagyok ebben a kovácsműhelyben, de egyetlen egyszer sere jött be senki fogat húzatni.

A Mester ezzel fejezte be:

- Ilyen logikából csinálják az érvelést. De ha látsz, akkor nincs szükséged logikára.

- Miért imádkozol annyit? - kérdezte a Mester. - Mert az imádság könnyíti terheimet.

- Sajnos éppen ezért találták ki.

- Mi olyan sajnós ebben?

- Az, hogy eltereli a figyelmedet attól, hogy lásd, ki tette rád azokat a terheket - mondta Mester.

- Nem azért figyelsz - mondta a Mester -, hogy felfedezz valamit, hanem azért, hogy találj valamit, ami igazolja elképzeléseidet. Nem azért érvelsz, hogy rálelj az igazságra, hanem hogy megvédd a saját gondolataidat.

Mesélt arról a királyról, aki amikor keresztülutazott egy kisvároson, egy nagyszerű céllövő nyomait látta lépten-nyomon. Mindenütt körök voltak festve a fákra, csűrökre és kerítésekre, pontosan a közepükben egy lyukkal. Kérte, hogy találkozhasson ezzel a különleges mesterlövésszel. Kiderült, hogy az illető egy tízéves fiú.

- Ez hihetetlen - mondta a király csodálkozva. - Hogy csinálod ezt?

- Pofonegyszerű - hangzott a válasz. - Először lövök, azután festem a köröket.

- Először tehát meghozod a következtetéseidet, és a feltételeket később köréje építed - mondta a Mester. - Csak így tudsz az ideológiáidban és a vallásodban is kitartani, nemde?

A Mester jól szórakozott, amikor a modern tudomány nagyzóló kijelentéseit hallotta, hogy megváltoztatják a világmindenséget.

- Ha az emberi akarat és a Természet kerül konfliktusba, állj a Természet pártjára! - mondogatta.

- Akkor hát semmit sem változtathatunk meg a világon? - Addig nem, amíg meg nem tanultunk engedelmessékedni neki.

Minden egyes alkalommal, amikor a prédikátor Istent emlegette, a Mester azt mondta, hogy hagyjuk ki Istent ebből. Eljött az a nap, amikor a prédikátornak már elege lett ebből:

- Mindig gyanítottam, hogy ateista vagy - kiáltotta. Miért kell nekem Istent kihagyni ebből? Miért?

A Mester - hogy megenyhítse - elmesélte a következő történetet.

Egy pap elment, hogy megvigasztaljon egy özvegyet a férje halála miatti bánatában.

- Látod, hogy mit tett a te Istened? - kiáltott a nő a papra.

- Isten nem örül a halálnak, kedvesem - mondta a pap. Éppúgy sajnálkozik, mint te.

- Akkor miért engedi, hogy megtörténjék? - kérdezte a nő dühösen.

- Ezt nem tudhatjuk, mert Isten misztérium.

- Akkor meg honnan tudod, hogy ő sem örül a halálnak? - kiáltotta.

- Hogy is mondjam? ... Feltételezzük ...

- Maradj csendben - sikoltotta az özvegy. - Hagyd ki ebből Istent, jó!?

Az aktivistáknak nem tetszett, hogy a Mester szerint kevesebb cselekedetre és több világosságra van szükségük.

- Világosság, de miről? - akarták tudni. - Az életről - mondta a Mester.

- Azt biztosan tudjuk, hogy az élet azért van, hogy másokért éljünk - mondták. - Miféle világosság kell még ezen kívül?

- Meg kell még értenetek, hogy az "-ért" ragocska mit jelent - válaszolta a Mester.

A Mester a következő példabeszédet mondta a prédikátornak.

Egy százlábú elment a bölcs bagolyhoz, hogy panaszkodjon a csúz miatt. Minden lába fájt. Mit tehetne? Miután a bagoly komolyan megfontolta a dolgot, azt tanácsolta a százlábúnak, hogy legyen inkább mókus. Ha csak négy lába volna, a fájdalom kilencvenhat százaléka megszűnne.

- Nagyszerű gondolat - mondta a százlábú. - De mondd meg, kérlek, hogy hogyan lehetnék mókus!

- Hagyj engem békén ezzel! - mondta a bagoly. - Én csak irányelveket adok.

- Arra vágyom, hogy legyen valami szilárd talaja, valami stabil alapja az életemnek.

- Vizsgáld meg ebből a szempontból! - ajánlotta a Mester. - Mi a szilárd talaj annak a madárnak a számára, amely a kontinensek között vándorol? Mi a stabil alap annak a hálnak, amelyet a folyó a tengerbe visz?

Az aktivista visszatért a Mesterhez, hogy megtudja, milyen fényre van még szüksége.

- Arra a fényre, aminek az alapján meg tudod különböztetni a szeretőt az aktivistától - mondta a Mester. - A szerető részt vesz egy szimfóniában.

- És az aktivista?

- Az el van telve saját dobjának a hangjával - felelte a Mester.

A Mester állandóan arra emlékeztette azokat, akik a Bibliára esküdtek, hogy az Igazságot sem megragadni, sem kifejezni nem lehet a fogalmakra beállított értelemmel.

Mesélt arról az igazgatóról, aki a titkárnőjének amiatt panaszkodott, amit az egy telefonhívás kapcsán írt neki.

- Ezt képtelenség elolvasni - mondta.

- Nem értettem, hogy a hívó fél mint mond - válaszolta a titkárnő -, ezért írtam olvashatatlanul.

- Tényleg semmi sincs, amit azért tehetnénk, hogy elnyeljük a megvilágosodást?

- Nos - mondta a Mester viccelődve -, utánozhatjátok azt az idős hölgyet, aki nyomta a vagon falát, hogy a vonat gyorsabban haladjon.

A prédikátor vitába szállt a Mesternek azzal a kijelentésével, hogy semmit sem tehetünk a megvilágosodás elnyeréséért. A Mester ezt mondta:

- Pedig te is azt prédikálsz, hogy minden isten ajándéka, s hogy minden jóságunk Isten kegyelmének a gyümölcse. - Igaz, de én is prédikálok, hogy Isten megkívánja az együttműködésünket.

- Ahá! Mint az az ember, aki fát aprított, és azt kívánta, hogy a kislánya segítsen neki a morgásban mondta a Mester boldogan.

Az újonnan jöttek nehezen szoktak hozzá a Mester embermivoltához, közönségességéhez. Élvezte az élet jó dolgait és az érzékek örömeit olyannyira, hogy sehogy sem illett rá a "szent ember" kategória.

Amikor az egyikük megemlítette egy tanítványnak, ezt a választ kapta:

- Amikor Isten valakit mesterré tesz, az embert nem szünteti meg.

A vallásos beállítottságú tanítvány visszatért a Biblia kérdéséhez.

- Igazán azt tartod, hogy a Szent Íratok semmiféle elképzelést sem adnak Istenről?

- Az az Isten, amelyik belefér egy elképzelésbe, egyáltalán nem Isten. Ezért van az, hogy Isten misztérium, amiről semmiféle elképzelés sem lehetséges - mondta a Mester.

- Akkor mi haszna van a Bibliának?

Válaszul a Mester elmesélte azt a történetet, ami vele történt meg egy kínai étteremben. Az egyik zenész elkezdett játszani valamilyen régi, ismerős dalt, de senki sem tudott rájönni, hogy mi az. A Mester odaintett egy okos kinézésű pincérfiút, és megkérte, hogy derítse ki, mit játszik a zenész. A fiú átfutott a parketten, majd visszatért, és örömtől sugárzó arccal mondta:

- Hegedül.

- Amilyen az észlelésed, olyan lesz a cselekedeted. Amit meg kell változtatni, az nem a cselekedeted, hanem a beállítottságod.

- Mit kell tennem azért, hogy megváltoztassam?

- Csak azt kell megértened, hogy a jelenlegi beállítottságod helytelen.

A gyakran emlegetett mondás - miszerint olyannak látjuk a dolgokat, amilyenek mi vagyunk, s nem olyannak, mint amilyenek a dolgok - személtetésére a Mester a nyolcvanegy éves barátjáról mesélt, aki egyszer csuromvizesen és sárosan állított be a kolostorba.

- A patak az oka, ami egy mérföldre van innen - mondta. - A régi szép időkben könnyedén átugrottam, de mostanában mindig belepottyank a közepébe. Eddig nem vettem észre, hogy a patak szélesebb lett.

A Mester pedig hozzátette:

- Én meg azt vettem észre, hogy manapság ha lehajolok, a talaj messzebb van, mint fiatakoromban volt.

- Van valami, amit még Isten sem tud megtenni - mondta a Mester annak a tanítványnak, aki attól félt, hogy valakit megbánt.

- M i az?

- Nem tud mindenkinek a kedvébe járni - válaszolta a Mester.

- Amire neked szükséged van, az a tudatosság - mondta a Mester a vallásos beállítottságú tanítványnak - tudatosság, tudatosság, tudatosság.

- Tudom, ezért megpróbálok tudatában lenni Isten jelenlétének.

- Ez csak fantázia, hisz elképzelésed sincs arról, hogy milyen az Isten. Önmagadról való tudatosság az, amire szükséged van.

Később még azt mondta:

- Ha Isten a Szeretet, akkor a közted és Isten közt lévő távolság pontosan akkora, mint a közted és az önmagadról való tudatosság közti távolság.

Amikor valaki azt bizonygatta, hogy csupán egyetlen teljesen tökéletes válasz van egy adott erkölcsi kérdésre, a Mester ezt mondta:

- Amikor az emberek valami nyirkos helyen alszanak, lumbágót kapnak. De ez nem áll a halakra. A fákon való élet veszélyes lehet, és megviselheti az idegeket. De ez nem igaz a majmokra. Nos, e közül a három közül, melyiknek a lakóhelye a teljesen megfelelő, az embereké, a halaké vagy a majmoké? Az emberek húst esznek, a bölények füvet és a fák a talajból táplálkoznak. Melyiknek az ízlése a tökéletes?

Egy fiatalember lelkesen magyarázta, hogy mit szeretne tenni a szegényekért. A Mester megkérdezte:

- Mikor akarod álmodat megvalósítani? - Mihelyt elérkezik rá az alkalom.

- Az alkalom sosem érkezik meg. Itt van.

Egy gazdag ember egyszer azt mondta a Mesternek, hogy bármennyire is próbálja, egyszerűen nem tud ellenállni annak a kísértésnek, hogy a pénz után fusson.

- Még annak árán sem, hogy így nem tudod élvezni az életet?

- Azt majd öregkoromra hagyom.

- Ha megéred - mondta a Mester.

Majd felidézte annak az útonállóknak az esetét, aki "Pénzt, vagy életet!" felkiáltással megállított valakit. Az illető így szólt:

- Vedd el az életemet. A pénzemet öregkoromra tartogatom.

Egy másik gazdag embernek, aki egészségét veszélyeztetve hajszolta a pénzt, a Mester elmesélte annak a zsugori embernek a történetét, akit éppen bele akartak helyezni a sírjába. Ám ekkor hirtelen magához tért, felmérte a helyzetet, és gyorsan határozott:

- Jobb, ha nyugton maradok, különben ki kell fizetnem a temetkezési költségeket.

A tanítványok nem tudtak teljesen belenyugodni a Mesternek abba a tanításába, hogy semmit sem tehetünk azért, hogy megvilágosodjunk.

- Mit tehetnél azért, hogy eloszlassd a sötétséget? - kérdezte a Mester. - A sötétség a fény hiánya. A gonoszság a tudatosság hiánya. Mit csinálhat az ember valaminek a hiányával.

- A szüleim azt mondták, hogy legyek óvatos veled mondta egy újonnan jött látogató.

A Mester mosolygott:

- Légy óvatos, kedvesem, nagyon-nagyon körültekintő, s neked is az lesz a sorsod, mint elővigyázatos szüleidnek: sosem történik veled semmi igazán rossz, de jó se.

- Nem tudom, hogy megbízhatok-e ebben az emberben mondta az újonnan jött tanítvány.

Egy tapasztaltabb ezt válaszolta neki:

- A Mester azt akarja, hogy egyetlen szavában se bízzunk. Arra biztat bennünket, hogy kételkedjünk, kérdezzünk, s hogy mindent kérdőjelezzünk meg.

Később még hozzátette:

- Én nem a Mester szavaitól félek, hanem a jelenlététől. A szavai tényt hoznak, de a jelenléte egyszerűen feléget téged.

Amikor egy nő kifejtette, hogy mennyire gyűlöli országának elnyomóit, a Mester ezt mondta neki:

- Ne engedd meg senkinek sem, hogy olyan mélyre rántsón, hogy meggyűlöld érte.

- Ha Isten után kutatsz, ideák után kutatsz, és elvéted a valóságot - mondta a Mester.

Majd elmesélte annak a szerzetesnek a történetét, aki a neki szánt szoba miatt panaszkodott.

- Én olyan cellát akartam, ahonnan szemlélhettem volna a csillagokat. De a mostani szobámból egy hülye fa eltakarja a kilátást.

Történetesen annak a szobának az előző lakója akkor nyerte el a megvilágosodást, miközben ezt a fát nézte.

- Mit tanít a ti Mesteretek? - Semmit.
- Akkor mi a csudát tud ajánlani?
- Annyit, amennyit hajlandó vagy a csendjéből és szeretetéből elvinni, és annak a milliárd napnak a sugarából, amelyek a benne lévő égen, valamint a fűszálakon és leveleken keresztülragyognak.

- Mindenki tudja, hogy én nem félek - mondta a kormányzó. - De bevallom, van valami, amitől én is félek, mégpedig a haláltól. Mi a halál?
- Honnan tudnám?
- De hiszen te egy megvilágosult Mester vagy!
- Talán. De még nem vagyok halott.

- A tudós bemutatott a Mesternek egy, a modern tudományról szóló dokumentumfilmet.
- Ma már képesek vagyunk egy sivatag öntözésére - lelkesedett a tudós -, megzabolázzuk a Niagara vízesésének energiáját, kifürkésszük egy távoli csillag és egy atom összetételét. A Természet meghódítása hamarosan teljes lesz.
 - A Mesterre mindez nagy hatással volt, de azért eltöprengett. Később azt mondta:
 - Miért kell a 'Természetet meghódítani, amikor az a barátunk. Miért nem fordítjuk inkább mindezt az energiát arra, hogy legyőzzük az emberiség egyetlen ellenségét, a félelmet?

- Amikor az egyik tanítvány dicsérőleg szólt a közismert vallási vezetőről, a Mester nyugodt maradt. Amikor azonban később erről kérdezték, ezt válaszolta:
- Az az ember hatalmat gyakorol mások felett, nem vallási vezető az.
 - Mi a feladata egy vallási vezetőnek?
 - Hogy lelkesítsen, s nem az hogy törvénykezzen - válaszolta a Mester. - Hogy felébresszen, s nem az, hogy elnyomon.

- A tanítványok zavarba jöttek, amikor azt hallották a Mestertől, hogy a gonosz jó, ha magasabb szempontból nézzük, s hogy a bűn vezet el bennünket a kegyelemhez. Ezért aztán mesélt nekik Karthágóról, amely olyan volt Róma számára, mint egy túske a testben. Amikor végre Róma a föld színével tette egyenlővé Karthágót, akkor megnyugodhatott - el is petyhüdt, és hanyatlani kezdett.
- Ha minden gonoszság eltűnne - fejezte be a tanítást a Mester -, az emberi szellem elkorhadna.

- Hogyan vezekeljem le azt a nagy bűnt, amit elkövettem?
 - Értsd meg, hogy milyen tudatlanságból származott a bűnöd - mondta a Mester.
- Később még hozzátette:
- Csak így fogsz megérteni másokat, és csak így tudsz majd megbocsátani másoknak és magadnak is. És csak így szüntetheted meg azt a bosszúállást, amelyet büntetésnek vagy vezeklésnek neveznek.

A Mester azt állította, az emberiség boldogtalanságának egyik fő oka az, hogy titokban gyönyörűségünket leljük abban, ha nyomorultak vagyunk. Mesélt arról a barátjáról, aki ezt mondta a feleségének:

- Drágám, hagyj itt csapot-papot, és élvezd az életet egy kicsit!
- Tudod nagyon jól, szívem, hogy én sosem élvezem az életet - hangzott az ingerült válasz.

Az üzletvezető azt kérdezte a Mestertől, hogy szerinte mi a sikeres élet titka? A Mester ezt válaszolta:

- Tégy valakit boldoggá minden egyes nap. Utólag még hozzátette:
- Akkor is, ha ez a személy nem más, mint önmagad. Egy perc múlva pedig még így szólt:
- Főleg, ha ez a személy nem más, mint önmagad.

Amikor a kormányzó látogatóba jött, a Mester felhasználta az alkalmat, hogy tiltakozzon az ellen a cenzúra ellen, amelyet a kormányzó vezetett be. Az élesen így válaszolt:

- Fogalmad sincs, hogy milyen veszélyes lett a sajtó az utóbbi időben.

Mire a Mester:

- Csak az elnyomott szó veszélyes.

Egyszer, előadás közben, a Mester egy régi költőt idézett. A végén odajött hozzá egy fiatal asszony, hogy kifejezze: neki jobban tetszett volna, ha a Mester inkább a Bibliából idéz.

- Hallott az a pogány költő, akitől idézett, egyáltalán Istenről? - kérdezte.

- Hölgyem - mondta a Mester -, ha ön tényleg azt gondolja, hogy a Bibliát Isten írta, akkor hadd hívjam fel a figyelmét arra, hogy Isten szerkesztett egy korábbi művet is, amit úgy hívnak, Teremtés.

Valaki azt kérdezte, hogy a Mester miért volt annyira bizalmatlan a vallással szemben. Hát nem a vallás a legnagyobb dolog, ami az emberiség birtokában van? A Mester válasza titokzatos volt:

- A legnagyobb és a legrosszabb. Ilyen a vallás természete.
- Hogy-hogy a legrosszabb?
- Mert az emberek többsége csak annyi vallásossággal bír, ami elég ahhoz, hogy gyűlöljön, de ahhoz nem, hogy szeressen.

- A lelkeségben nem az erőfeszítés számít, hanem önmagunk feladása - mondta a Mester.
- Ha beleesel a vízbe és nem tudod, hogy kell úszni, megijedsz, és azt hajtogatod magadban, hogy "nem fulladhatok meg, nem fulladhatok meg". Közben elkezdesz a kézzel lábbal kapálózni, izgalmodban rengeteg vizet iszol, és végül megfulladsz. De ha elengednéd minden gondolatodat és erőfeszítéset, és engednéd, hogy lemenj a víz alá, tested magától visszaemelkedne a felszínre. ... Ilyen a Lelkeség!

- A komolyság nem elég - mondta gyakran a Mester. Őszinteségre van szükséged.
- Mi a különbség? - kérdezte valaki.
- Az őszinte ember sosem zárul be a tények előtt. A komolyság viszont nem más, mint az önmagunk propagandájában való hit.

Egyszer ezt mondta a Mester:

- Addig nem vagytok kész a gonosz elleni küzdelemre, amíg meg nem látjátok, hogy milyen jól tesz a gonoszság.

Ez aztán meglehetősen összezavarta a tanítványokat, de a Mestert egy cseppet sem zavarta. Másnap viszont felolvasta nekik azt az imát, amelyet egy összegyűrt papíron találtak a ravensbrucki koncentrációs táborban. Az inna így szólt:

"Uram, ne csak a jókra, hanem a gonoszokra is emlékezz. És ne csak a szenvedésre emlékezz, amelyet nekünk okoztak. Emlékezz azokra a gyümölcsökre is, amelyeket e gonoszságnak köszönhetően teremtünk: szolidaritásunkat, hűségünket, alázatunkat, bátorságunkat, és nagylelkűségünket, és azt a nagyszerű szívet, amely mindezt inspirálta. S ha majd a gonoszok is ítélőszéked elé állnak, ezek a gyümölcsök legyenek az ő jutalmuk és így bocsáss meg nekik."

A tanítvány egyszer kertelés nélkül megkérdezte a Mestert:

- Megvalósítottad-e az életszentséget?
- Honnan tudhatnám én azt'?
- Ki más tudhatná, ha nem te?

Mire a Mester:

- Kérdezz meg egy normális embert, hogy normális-e, s meg fog nyugtatni, hogy igenis az. Kérdezz meg egy örültet: ő is azt fogja mondani, hogy normális.

És ezzel huncutul felnevetett. Később pedig azt mondta:

- Ha rájössz, hogy bolond vagy, akkor már nem is vagy annyira bolond. Ha azt hiszed, hogy szent vagy, akkor, ugye, már nem is vagy annyira szent? A szentség mindig öntudatlan.

Az elégedetlen újonc így szólt az egyik tanítványhoz: - Meg kell tudnom, hogy a Mester szent-e vagy sem. - Mit számít az? - kérdezte a tanítvány.

- Miért kövessem, ha ő maga sem szentült meg.
- És miért követnéd, ha már szent lenne? A Mester szerint, amikor valakit elkezdesz követni, már nem az Igazságot keresed.

Aztán még hozzátette:

- A bűnösök sokszor mondtak igazat. És a szentek sok embert félrevezettek. Azt vizsgálj, amit mondanak, s ne azt, hogy ki mondja!

Amikor az isteni Gondviselésről volt szó, a Mester mesélt arról a két zsidóról, akikre nehéz idők jártak.

- Tudom, hogy Isten majd megsegít bennünket - mondta az egyik nagy meggyőződéssel.

- Én csak azt kívánnám, hogy addig is segítene, amíg majd megsegít bennünket - mondta a másik.

A vallás egyik gonosz eredménye, a Mester szerint az, hogy szektákra osztja az emberiséget. Szerette felidézni annak a kisfiúnak a történetét, aki ezt kérdezte játszótársnőjétől

- Presbiteriánus vagy?
- Nem - mondta a kislány fensőbbesen. - Mi egy másik gyülelethez tartozunk.

Amikor azt kérdezték, hogy miért olyan nehéz látni, a Mester a következő történetet mesélte.

Amikor Sam visszatért Európából, társa a FÉRFI RUHÁZAT Kft-ből ezt kérdezte tőle kíváncsian:

- El tudtál-e menni Rómába, Sam?
- Természetesen, el.
- És láttad a pápát?
- Hogy láttam-e a pápát? Magánaudiencián fogadott.
- Nem igaz! - kiáltotta a csodálkozástól tágra nyílt szemmel a társa.
- És milyen ember a pápa'?
- Ó, körülbelül tizenhárom és feles méretű - mondta Sam.

Amikor a zarándokok egy csoportja amiatt panaszkodott, hogy a Mester megsértette őket vallásos érzületükben, az nevetve magyarázta, hogy amit ő valójában megsértett, az az énjük volt.

És elmesélte nekik annak a püspöknek a történetét, aki kijelentette, hogy egyházmegyéjét a kegyhely Madonnája oltalmába ajánlotta Erre a templom Madonnájának a hívei, akik sikertelenül fáradoztak azért, hogy ez a megtiszteltetés az ő Madonnájukat érje, tiltakozó felvonulást szerveztek, és egésznapos böjtöt hirdettek, hogy kiengeszteljék a templom Madonnáját.

A Madonnát sértették-e meg, vagy az úgynevezett vallásos érzületüket? - kérdezte a Mester.

A filozófus, aki nem egészen értette, hogy mit ért a Mester Tudatosság alatt, arra kérte őt, hogy definiálja azt.

- Azt nem lehet definiálni - válaszolta a Mester.
- Ez egy gondolat?
- Nem fogalom, és nem reflexió - mondta a Mester-, de valami olyasféle gondolat, ami olyankor fordul meg a fejedben, ha nagy veszélyben vagy, és az agyad nem forog; vagy pl. ihletett állapotban.
- És miféle gondolkodás az ilyen?
- Gondolkodás a test-agy-léteddel - mosta a Mester.

A Mester ezt mondta:

- Vannak olyanok, akik azt hiszik, hogy a problémákat erőfeszítéseikkel lehet megoldani. Ezek csupán annyira jutnak, hogy magukat és másokat is elfoglaltakká tesznek.
- A problémákat csak tudatosság által lehet megoldani. Valójában ott, ahol tudatosság van, probléma nem is keletkezik.

A prédikátor külföldi országokban túrázott. A tanítványok megkérdezték a Mestert:

- Mit gondolsz, kitágul-e majd látóköre az utazástól?
- Nem - mondta a Mester -, csak a szűk látókörét fogja elhinteni még nagyobb területen.

A Mester nevetett azokon, akik lelkipolitikaként tevékenykedtek, miközben maguk is össze voltak zavarodva. Előszóval emlegette azt a szerzőt, aki írt egy könyvet Útmutatás gyalogosoknak címmel, és akit a könyv megjelenésének napján elütött egy autó.

Amikor a diktátor hatalomra került, a Mestert letartóztatták, amiért röplapokat osztogatott az utcákon a cenzúra bevezetése ellen tiltakozásul. A rendőrség központjában azonban, ahol megvizsgálták a tarisznyját, semmi ártalmat sem találtak nála, csak üres papírlapokat.

- Mit jelentsen ez? - akarta tudni a rendőr.

A Mester mosolygott, és ezt válaszolta: - Az emberek tudják, hogy ez mit jelent.

A történet köztudottá vált az egész országban, így aztán a papok egy percig sem örültek annak, amikor évekkel később a Mester a templom területén osztogatott üres papírlapokat.

A Mester egyértelműen "gondolatmentes" és "tudás nélküli" szemlélődést ajánlott a Valóság megismerésére.

- Hogy ismerné meg valaki a valóságot tudás nélkül? Kérdezte egy tanítvány.

- Éppen úgy, mint ahogy az ember a zenét ismeri - válaszolta a Mester.

A milliomos azzal a fogadalommal jött a kolostorba, hogy megtanítja majd a "vén bolondot" valamire a világ élvezeteiből, hogy ne vesztegesse el életét kolostori nélkülözésben.

Mivel a tanítványok nagyon is jól tudták, hogy a Mester mennyire élvezte az élet jó dolgait, jól nevettek, amikor ezt meghallották.

- Megtanítani a vén bolondot arra, hogy hogyan élvezze az életet - mondta az egyik tanítvány - olyan lenne, mintha meg akarnánk fürdetni egy halat.

- Lehet-e látni az istent? - Most is azt látod.

- Miért nem ismerjük fel?

- Mert eltorzítod a gondolataiddal.

Amikor ezt nem értették, a Mester így magyarázta: - Amikor hideg szél fúj, a víz tömbökbe merevedik, amit jégnek nevezünk. Amikor a gondolatok közbelépnek, a valóság szétesik milliónyi apró megkeményedett darabkára, amelyeket "dolgoknak" nevezünk.

A Mestertől azt kérdezték:

- Hogyan találjuk meg Istent a cselekedetekben? Ezt válaszolta:

- A cselekedet teljes szívből történő szeretésével, függetlenül attól, hogy az milyen gyümölcsöt terem.

Amikor ennek megértése kissé nehéznek bizonyult a tanítványok számára, mesélt nekik arról az emberről, aki megvásárolt egymillióért egy festményt, és aztán bekereteztette a beváltott csekket.

- Amit ő igazán szeretett, az nem a művészet volt mondta a Mester -, hanem a státusz.

- Beszélj nekünk a szexről.

- A szex, azok számára, akik ismerik, isteni.

- Azok számára, akik ismerik? - kérdeztek vissza. A Mester így válaszolt:

- A béka mit sem tud arról a mézről, amit a méhek azokban a virágokban lelnek, amelyek mellett a béka ül.

- Mi a legnagyobb akadály az Igazsághoz vezető úton? - Az a vonakodás, hogy szembe nézzünk a tényekkel válaszolta a Mester.

Szemléltetésül pedig elmesélte annak a kövér nőnek az esetét, aki miután lelépett a mérlegről, így szólt:

- Eszerint a magassági skála szerint, tizenöt centiméterrel magasabbnak kellene lennem.

Később még megemlített egy másik nőt is, aki végül is megoldotta a súlyával kapcsolatos problémáját: nem lépett többé a mérlegre.

Minden szilárdan elkötelezett hívőnek - függetlenül attól, hogy hitük vallásos, politikai vagy gazdasági volt-e a Mester a következőket üzenté:

- Amire neked szükséged van, az nem biztonság, hanem a szerencsejátékos merészsége, nem szilárd talaj, amin állhatsz, hanem az úszó fürgesége.

Egy tiszta, csillagfényes éjszakán a tanítványok élvezhették a Mester csillagászati tanulmányainak gyümölcsét:

- Az ott az Androméda Spirális galaxisa - mondta -, ami akkora, mint a mi Tejútunk. Fénysugarakat bocsát ki, amelyek háromszázezer kilométeres másodpercenkénti sebességgel is csak két és félmillió év alatt érnek el hozzánk. Százmillió nappól áll, amelyek közül nagyon sok nagyobb, mint a mi napunk.

Egy pillanatnyi csend után kis vigyorral még ezt mondta:

- Miután így képbe helyeztük magunkat, menjünk aludni!

- Azt a békét keresem, amely az "én" halálából fakad.

- Ki az, aki ezt a békét keresi? - kérdezte a Mester.

- Én.

- Hogy fog ez az "én" békét találni, ha csak akkor kel életre, ha az az "én" meghal?

Később még a következő történetet mesélte el nekik. Amikor meghalt az öreg rövidáru-kereskedő, mindenki meglepetésére óriási vagyont hagyott maga után biztosítási kötvényekben. Ez azonban nem vigasztalta meg özvegyét, aki így siránkozott:

- Ó, szegény-szegény férjem! Egész életében éjt nappallá téve dolgozott nagy szegénységben. És most, hogy Isten ezt a nagy vagyont küldte nekünk, már nincs itt, hogy élvezhesse.

A Mester egyszer a Bhagavad Gíta híres szakaszát idézte, melyben az Úr arra biztatja követőjét, hogy vesse bele magát a harc sűrűjébe, s eközben békés szívvel üldögéljen az Úr lótuszlábainál.

Az egyik tanítvány megkérdezte:

- Hogyan lehet ezt megvalósítani?

A Mester így válaszolt:

- Határozd el, hogy meg leszel elégedve, bármit eredményezzen is az erőfeszítésed!

Annak magyarázatára, hogy a legtöbb ember nem a tudatosság és a cselekvés örömét keresi, hanem a szeretet és az elismerés kényelmét, a Mester azokról az időkről mesélt, amikor a legkisebb lánya azt kérte esténként, hogy elalvás előtt, olvasson neki a Tündérmesékből. Egy nap eszébe villant a Mesternek, hogy felveszi magnóra a történeteket. A kislány megtanulta, hogy hogy kell a magnó gombjait kezelni, s egy ideig ment is minden, mint a karikacsapás, de egy este a kislány megint az apjához vitte a könyvet.

- Kedvesem - mondta a Mester -, tudod, hogy hogy kell kezelni a magnót.

- Igen - mondta a kislány -, de annak nem ülhetek az ölébe.

Amikor a látogató bejelentette, hogy elmegy, mert nem tudja elviselni a Mester szavait, egy idősebb tanítvány együttérzően így szólt:

- Tudom, hogy hogy érzel - mondta. - Én éveken keresztül elkerültem ezt az embert, mert a szavai olyanok voltak, mint azok a bárkák, amelyek dühödt fenevadakat hoztak egyenesen a dzsungelből az én rendezett kis kertembe. Sokkal szívesebben mentem volna a prédikátorokhoz, akiknek a szavai tiszta fehér csontokat vittek egyik sírból a másikba.

A Mester korholta azt a tanítványát, aki mindig bajba keveredett állandó igazmondhatnékja miatt.

- Talán nem kell-e mindig igazat szólnunk? - tiltakozott az ember.

- De nem ám! Néha legjobb az igazságot magunkban tartani.

Amikor arra kérték, hogy mondjon erre egy példát, a Mester elmesélte annak az anyósnak a történetét, aki egy hétre jött látogatóba, és egy hónapig maradt.

A fiatal házaspár végül is kieszelt egy tervet, hogy hogyan szabadulhatnak meg az asszonytól.

- Amikor ma este felszolgálom a levest - mondta az asszony a férjének - kezdjünk el vitatkozni. Te mondd azt, hogy nagyon sós, én pedig azt mondom, hogy nincs benne elég. Ha anya neked ad igazat, én leszek dühös, és felszólítom, hogy hagyja el a házat, ha nekem ad igazat, te gerjedsz haragra, és elküldöd.

A leves az asztalon volt. A vita már nagyon elfajult, amikor az asszony megkérdezte:

- Anya, szerinted milyen? Túl sós a leves, vagy nem?

A zsémbes öreg hölgy belemártotta kanálát a levesbe, az ajkaihoz emelte, akkurátusan megkóstolta, egy pillanatig gondolkodott, majd azt mondta:

- Nekem pont jó.

Amikor az egyik tanítvány bejelentette szándékát, hogy prédikátor akar lenni, a Mester hallani sem akart róla. Csak annyit mondott neki:

- Várj, még nem vagy kész.

Elmúlt egy év, aztán kettő, majd öt, sőt tíz is, de a Mester továbbra sem adta meg az engedélyt. Egyszer a tanítvány azt kérdezte:

- Tehetnék-e legalább valamicske jót, mégha nem is vagyok kész?

Mire a Mester:

- Mennyire lesz eredményes az a vadász, aki lő, mielőtt még golyó lenne a puskájában?

Annak magyarázatául, hogy a szentség nincs önmaga, tudatában a Mester mesélt arról az alkoholista barátjáról, aki megfogadta, hogy nem iszik többet. Egyik alkalommal, amikor nagyon szenvedett a szomjúságtól, rendelt egy limonádét a bárban, s miközben a pincér az ital készítésével foglalatzkodott, azt súgta neki:

- És tenne bele egy kis whiskyt is, amíg nem nézek oda?

Az aktivista teljes erejéből azon fáradozott, hogy megváltoztassa a társadalom szerkezetét.

- Nagyszerű - mondta a Mester -, de nekünk nemcsak CSELEKEDETRE van szükségünk, amely változást idéz elő, hanem olyan LÁTÁSRA is, amely szeretetet teremt.

- Szerinted tehát a társadalmi szerkezetek megváltoztatása csak időpocsékolás?

- Dehogyan is! A megváltoztatott szerkezetek megóvhatják a szeretetet, de létrehozni nem tudják - mondta a Mester.

- Az a probléma veled - mondta a Mester a prédikátornak -, hogy mindaz, amit mondasz, az teljesen igaz, és üres. A híveid a Valóságot keresik, de te csak szavakat ajánlasz nekik.

Amikor a prédikátor azt követelte, hogy a Mester fejtse ki ezt bővebben, ő azt mondta:

- Olyan vagy, mint az az ember, aki levelet kapott egy hitelező cégtől, amelyben ez állt: "Legyen olyan szíves, és azonnal küldje el a teljes összeget, amivel tartozik nekünk." A férfi azonnal és tisztán válaszolt: "A teljes összeg, amivel tartozom ezeröttszáz dollár."

A Mester erős szavakkal bírálta a kormányzót, amiért brutálisan szétverette a fajgyűlölet elleni tüntetést. A kormányzó visszaírt, hogy ő csak a kötelességét teljesítette. Erre ezt mondta a Mester:

- Minden egyes alkalommal, amikor egy buta ember olyat tesz, amit szégyellni kellene, arra hivatkozik, hogy ez volt a kötelessége.

A Mester egyszer két társasági hölgyről mesélt. Az egyik ezt mondta a másiknak:

- A napokban találkoztam a férjeddal. Istenem, milyen briliáns ember! Biztosan mindent tud.

- Ne légy hülye! - mondta a másik. - Semmit sem sejt.

A mester így folytatta:

- A tudós hasonló ehhez: valaki, aki mindent tud a valóságról, amit csak tudni lehet róla, de a létezését még csak nem is sejt.

- Miért utazol olyan keveset? - kérdezte egyszer egy riporter.
- Belenézni egy ember arcába, vagy megnézni egy tárgyat az év minden napján, és minden alkalommal felfedezni valami újat, sokkal nagyobb kaland, mint amit bármely utazás kínálhatna - válaszolta a Mester.

Amikor a Mester meghallotta az egyik tanítványt becsmérlően szólni a "világban kint élő emberek önzéséről és erőszakosságáról", ezt mondta neki:

- Emlékeztetsz arra a farkasra, amelyik egy erényes korszakában, meglátva egy egerésző macskát, felháborodottan így szólt egy másik farkashoz: "Már itt lenne az ideje, hogy valaki megállítsa ezt a huliganizmust!"

- Mi a megvilágosodás legnagyobb akadály? - A tudatlanság.
- Egyféle tudatlanság van, vagy többféle?
- Többféle - válaszolta a Mester. - A te sajátos tudatlanságod például azt mondja, hogy keresned kell a megvilágosodást.

A Mester mesélt egyszer arról az asszonyról, aki már harmadik alkalommal kérte fogorvosát, hogy köszörülje lejjebb a protézisét, mert "nem jó".

- Asszonyom, ha azt tenném, amit ön kér, attól tartok, nem passzolnának a fogak a szájába - mondta a fogorvos.

- Ki beszél itt a számról? - A fogak a pohárba nem férnek bele.

A Mester pedig ezt a következtetést vonta le:

- Hited talán passzol az elképzelésedhez. De megfelel-e a tényeknek?

Fiatalabb korában a Mester azért hagyta el otthonát, hogy megtalálja a bölcsességet. Búcsúszavai ezek voltak:

- Ha megtaláltam, értesítelek benneteket.

Évekkel később az értesítés teljesen jelentéktelennek tűnt. Ekkor lett biztos benne, bár erről mit sem tudott, hogy valóban megtalálta.

Azokról a vallási vezetőkről, akik viselkedésükkel és ruházatukkal akarták felhívni magukra a figyelmet, a Mester a következő példázatot mondta tanítványainak.

Miközben a részeg hazafelé botladozott, a következő tervet eszelte ki, hogy felesége ne vegye észre ittasságát. Beül majd a dolgozószobájába és olvas egy könyvet. Ugyan ki hallott már olyat, hogy egy részeg olvasson?

Amikor a felesége megkérdezte, hogy mit csinál ott a szobája sarkában, kedvesen válaszolt:

- Olvasok, drágám.

- Már megint részeg vagy - korholta az asszony. - Csukd be azt a bőröndöt, és gyere vacsorázni!

Amikor a Mester rámutatott a látogató hitének ésszerűtlenségére, az méltóságteljesen így válaszolt:

- Azért hiszek, mert ésszerűtlen.
- Nem inkább azt kellene mondanod, hogy hiszel, mert ésszerűtlen vagy? - kérdezte a Mester.

- Hogyan nyeri el valaki a boldogságot?
- Úgy, hogy megtanul elégedett lenni azzal, amije van.
- Akkor hát serunit sem kívánhatunk.
- Dehogy nem, feltéve, ha olyan a beállítottságunk, mint azé az apáé, akivel a szülőosztályon találkoztam.

Az ápolónő így szólt hozzá:

- Tudom, hogy ön fiúra számított, de kislánya született.

Mire a férfi:

- Nem tesz semmit, hisz azt szerettem volna, hogy kislány legyen, ha nem fiú lesz.

A Mester egyszer fültanúja volt annak, amikor a tanítvány ezt mondta az egyik látogatónak:

- Nagy megtiszteltetés ért, mert amíg a Mester százakat elküldött, addig engem kiválasztott tanítványának.

Később, amikor kettesben voltak, a Mester ezt mondta a tanítványnak:

- Jól jegyezd meg, hogy amiért téged választottalak, és nem a többieket, az azért volt, mert neked nagyobb szükség van rá.

A gyermekek erkölcsi neveléséről a Mester egyszer ezt mondta:

- Amikor tizenéves voltam, apám figyelmeztetett bizonyos helyeket illetően a városban.

Azt mondta:

- Fiam, nehogy betedd a lábad egy éjszakai mulatóba!
- Miért ne? - kérdeztem tőle.
- Mert olyan dolgokat látnál, amelyeket nem illene.
- Ez persze felkeltette kíváncsiságomat, s az első adandó alkalommal bementem egy éjszakai mulatóba.

A tanítványok megkérdezték:

- És láttál valamit, amit nem illet volna?
- De még mennyire! - válaszolta a Mester. - Ott láttam az apámat.

- Az előző mesterem megtanított arra, hogy elfogadjam a születést és a halált.
- Akkor miért jöttél hozzám? - kérdezte a Mester.
- Hogy megtanuljam elfogadni azt, ami a kettő közt van.

Az egyik női tanítvány meg volt győződve arról, hogy önző, világias, és hogy semmi lelkeség sincs benne. A Mester azonban egy heti kolostorbéli tartózkodás után kijelentette, hogy lelkileg egészséges.

- De nincs valami, amit azért tehetnék, hogy én is annyira lelki legyek, mint a többi tanítvány?

Erre a Mester a következőket mondta.

Figyelj ide! Egy ember vásárolt egyszer egy autót, és hat hónapos alapos számolás után arra a következtetésre jutott, hogy a kocsi nem fut annyi kilométert, mint amennyit a hirdetésekben egy ilyen kocsiról regélnek. Elvitte egy szerelőhöz, aki alaposan átnézte a kocsit, és kijelentette, hogy semmi baja sincs.

- De nincs valami, amit azért tehetnék, hogy több legyen a kilométer? - kérdezte az ember.

- De van - felelte a szerelő. - Megteheti ön is azt, amit a legtöbb tulajdonos tesz.

- Mi az?

- Hazudhat felelte.

Amikor arról kérdezték, hogy mit tesz a tanítványaiért, a Mester ezt mondta:

- Azt, amit a szobrász tesz egy tigris szobrának: fog egy márványtömböt, és mindent lever róla, ami nem látszik tigrisnek.

Amikor később a tanítványok megkérdezték, hogy hogyan is értette ezt, így válaszolt:

- Az én feladatomban az, hogy leszedjek rólatok mindent, ami nem ti vagytok: minden gondolatot, érzést, beállítottságot és kényszert, ami a kultúrátokból és a múltatokból ragadt rátok.

A Mester egyik fenntartása a vallási vezetőkkel kapcsolatban ez volt: olyannyira erősítették az emberekben a vak hiszékenységet, hogy még ha valaki fel mert is tenni egy kérdést, vagy ha kételkedni mert, az mindig a saját hitük szűk határain belül maradt.

A Mester arról a prédikátorról mesélt, aki őszintén kívánta, hogy a hívei megkérdőjelezzék, amit mond. Ezért aztán a következőt tette. Mesélt nekik egy lefejezett mártírról, aki a fejét a kezében hordva ment, mígnem elért egy széles folyóhoz. Ott aztán, mivel mindkét kezére szüksége volt az úszáshoz, beletette a fejét a szájába, és biztonságosan átúszott a bolyón.

Egy pillanatig csend volt, majd a prédikátor öröme egy férfi felállt:

- Azt nem tehetted.

- Miért nem? - kérdezte a prédikátor reménykedve.

- Azért nem - felelte az ember - mert szájában a fejjel nem tudott volna lélegezni.

- A boldogság olyan, mint egy pillangó - mondta a Mester. - Ha úzóba veszed, elillan előled. De ha csendben leülsz, a válladra röppen.

- Mit kell hát akkor tennem a boldogságért? - Ne vadássz rá!

- De van-e valami, amit tehetnék?

- Megpróbálhatsz csendben leülni, ha van hozzá merszed!

Ahogy Jézus évszázadokkal korábban, úgy a Mester is figyelmeztette tanítványait, hogy a vallás kimerülhet a törvények szolgai betartásában. Ezt a következő példával szemléltette.

Az őrmester azt kérdezte az újoncoktól, hogy miért diófából készítik a puska tusát?

- Mert annak nagyobb az ellenállása - mondta az egyik.

- Nem igaz.

- Mert annak nagyobb a rugalmassága - vélte a másik.
- Ez sem igaz.
- Talán azért, mert ez szebben fénylik, mint más fa mondta egy harmadik.
- Ne bolondozzon itt! - kiáltotta az őrmester. - A diófát azért használják, mert ezt írja elő a Szabályzat.

Hiszel-e Isten létezésében? - kérdezte a fanatikus hívő.

A Mester azt mondta:

- Majd akkor válaszolok a kérdésedre, ha te is válaszolsz az enyémre: „A te széked az ott, balra az első?”

- Mitől balra?

- Minek a létezésében? - kérdezett vissza a Mester.

Hogy tanítványainak szemléltesse az olyan vallási tekintély abszurditását, amely nem személyes értéken és tudáson alapult, a Mester arról a munkásról mesélt, aki betért egy házasságközvetítő irodába.

- Ez egy párosító⁶ ügynökség? - kérdezte. - Igen, az.

Kiválasztotta egy gyönyörű, huszonöt éves lány fényképét, és ezt mondta:

- Ezt a nőt választom.

- Nem, ezt a hölgyet kell választania! - mondta az ügynökség igazgatója, miközben felmutatta neki egy őszülő, ötvenes nő fényképét.

- Miért kellene őt választanom?

- Mert neki elsőbbsége van - válaszolta az igazgató.

- Mennyi ideig tart a jelen? Egy percre, vagy egy másodpercre?

- Sokkal kevesebb és sokkal több ideig - mondta a Mester. - Kevesebb, mert abban a pillanatban, ahogy ráfigyelsz, már el is tűnt. Több, mert ha valaha is belecsöppensz, akkor belebotasz az Időtlenbe, és meg fogod tudni, hogy mi az Örökkévalóság.

Ezt mondta a Mester:

- Amikor édesanyád méhében voltál, csendben voltál. Azután megszületted, és elkezdted beszélni, beszélni, beszélni, s beszélsz, amíg egy nap sírba nem tesznek. Akkor ismét csendben leszel. Ragadd meg azt a csendet, amely ott volt a méhben és ott lesz majd a sírban is, és ami most is ott van abban a szakaszban, amit úgy hívnak: élet. Ez a csend a te legmélyeséged lényeged.

- Mi olyan eredeti ebben az emberben? - kérdezte a látogató. - Csak a más mesterektől hallott történetek és közmondások keverékét adja neked.

Egy női tanítvány mosolygott. Volt neki egyszer egy szakácsa, mondta, aki a világ legfinomabb fasírozottját készítette.

- Hogy a csudába csinálod ezt, drágám? Meg kell, hogy add a receptjét.

A szakács arca ragyogott a büszkeségtől:

- Nos, asszonyom, elmondom: marhahús? semmiség, bors? semmiség, hagyma? semmiség, de amikor hozzáadom magamat a fasírhoz, akkor lesz azzá, ami.

Jegyzetek

- 1 Magyarul A csend szava – Egyperces bölcsesség címmel jelent meg.
- 2 Magyarul két kötetben, a Szárnyalás és A szív ébredése címmel jelent meg.
- 3 Az eredeti szójáték: "What is this thing?"
"Thing?" Said the Master. "But it isn't a thing at all."
"So it is nothing?"
- 4 Az angol eredeti: "Even when you call it `Reality?'" "Precisely even when you call it it."
- 5 Markings. New York: Alfred A. Knopf, 1965.
- 6 Az angol szövegben "union shop" szerepel, amely utalhat szakszervezeti műhelyre is.
Ennek fényében jobban érthető az ötvenes nő elsőbbsége" (seniority) is.